

2001 – KORT FORTALT

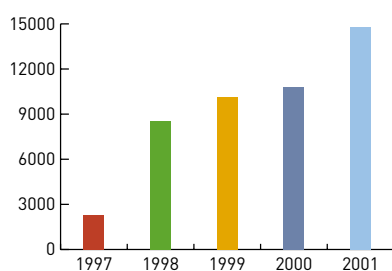
Viktigste begivenheter:

- Norge gikk inn i Schengen-samarbeidet og tiltrådte Dublin-konvensjonen
- Reformert i behandlingen av asylsaker
- Det ble enklere å søke om arbeidstillatelse
- Trygve G. Nordby ble ny direktør i UDI

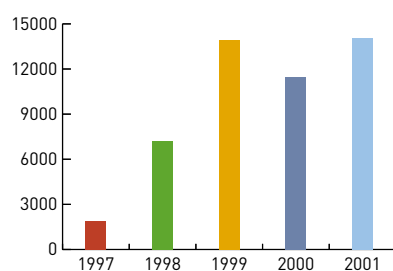
Nøkkeltall:

- UDI forvaltet totalt kr 4 876 141 266,-
- 5 906 personer fikk beskyttelse i Norge
- 18 468 personer fikk arbeidstillatelse
- 12 095 personer fikk oppholdstillatelse på bakgrunn av familiegjenforening

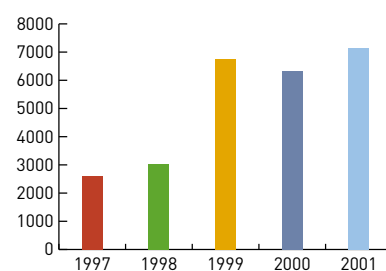
Antall asylsøkere til Norge

Antall beboere i asylmottak

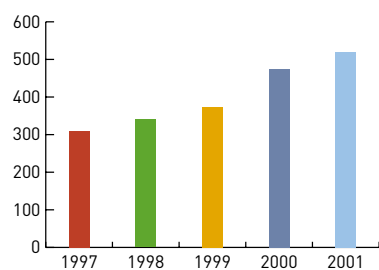

Antall flyktninger og tilhørende familie som er bosatt i norske kommuner

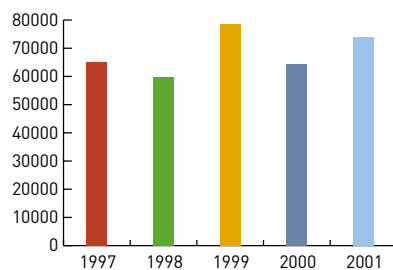

* antall beboere ved utgangen av hvert år.

Antall fast ansatte i UDI

Antall saker behandlet av UDI

UDI I ENDRING

Det er utfordrende å operere midt i den delen av norsk forvaltning som daglig arbeider med økt internasjonalisering og utviklingen av det kulturelle mangfoldet. Reisen og møtet med det nye og ukjente er selve drivkraften i manges liv og i mange samfunn. For mange som kommer til Norge brenner det første inntrykket seg fast, og kan bli avgjørende for fremtiden her til lands. Introduksjonsfasen til et nytt liv i landet er derfor svært viktig. Utlendingsdirektoratets oppgave begynner i det øyeblikket en person ønsker å komme til Norge og fortsetter i flere år for dem som bosetter seg i landet.

Utlendingsforvaltning handler om mennesker – ikke saker. "Sakene" er det byråkratiske uttrykket for ønsket om beskyttelse, arbeid, studie eller annet opphold i vårt land. Det må være menneskene som står i sentrum, både på det individuelle planet og når det gjelder betydningen av vår praksis for utlendingsfeltet som helhet. Vedtakene vi gjør har store konsekvenser for enkeltmenneskene som søker om beskyttelse eller opphold i Norge. Dette stiller store krav til Utlendingsdirektoratet. Det krever kunnskap, erfaring og engasjement å behandle menneskers skjebne på en rettferdig og riktig måte. Vi må forholde oss til et lovverk som ivaretar flere interesser. Vi må være mest mulig fleksible innenfor dette lovverket. Likevel vil vi alltid bli utfordret på enkeltskjebner som har ønsker for sine liv som ikke faller sammen med de hensyn lovverket skal ivareta.

Et av våre viktige bidrag er å bistå kommunene slik at de best mulig kan tilrettelegge integrering av mennesker som har fått beskyttelse eller oppholdstillatelse i Norge. Dette krever kunnskap om ulike kulturer og evne til å fange opp hver enkelts kompetanse og erfaring. Selve introduksjonsfasen til et nytt liv i landet er svært viktig. Bedre integrering kan bidra til større toleranse, samt mindre rasisme og diskriminering mellom mennesker og kulturer.

Resultatene fra Utlendingsdirektoratets arbeid i 2001 viser at det fortsatt er mye som ikke holder den kvaliteten som man må kunne kreve av en moderne norsk forvaltning. Saksbehandlingstiden er for lang og publikumsservicen blir – ikke minst som en følge av dette – for dårlig. Innholdet i denne årsrapporten viser imidlertid at vi er på god vei til å bedre vår praksis. UDI er i endring. Økte ressurser har vært en viktig faktor, men ikke den eneste. Vi har økt produktiviteten og utviklet en ny organisasjonsstruktur og arbeidsrutiner som er mer fleksible. I 2002 vil vi fortsette å fokusere på rask og god behandling av flyktninger og innvandrere.

Det skal mye mer til enn en god utlendingsforvaltning for at integreringen av utlendinger i Norge skal fungere godt. Men det er samtidig ingen tvil om at en dårlig fungerende forvaltning bidrar til at hele utlendingsfeltet – og dermed utlendingene – oppleves som en byrde. Vi som er ansatt i Utlendingsdirektoratet har derfor et betydelig ansvar for legitimiteten og troverdigheten til hele det feltet vi er med på å forvalte. Engasjerte medarbeidere i UDI legger ned mye arbeid for å få til de nødvendige forbedringer.

Trygve G. Nordby
direktør

KORT OM UDI

Utlendingsdirektoratets (UDI) oppgave er todelt. På den ene siden skal direktoratet behandle søknader om asyl og andre former for opphold i Norge. I tillegg skal direktoratet medvirke til en best mulig integrering av flyktninger og innvandrere i det norske samfunnet.

Gjennom å ha ansvaret både for kontrolloppgavene og integrering har UDI en helhetlig tilnærming til de utfordringene det innebærer å ta imot flyktninger og innvandrere til Norge.

Asylsøkere og flyktninger

En av UDIs største oppgaver er å behandle søknader om asyl. Dette stiller store krav til rettssikkerhet samtidig som det er viktig at søknadene behandles så raskt som mulig. UDI har også ansvaret for å ha et apparat som mottar asylsøkerne og gir dem et botilbud mens søknadene er til behandling, eventuelt mens de venter på å bli bosatt i en norsk kommune.

UDI sørger også for uttak av en årlig kvote overføringsflyktninger i samarbeid med FNs Høykommissær for flyktninger.

Andre utlendingssaker

UDI har ansvaret for å behandle saker i første instans etter utlendingsloven og statsborgerrettsloven.

De viktigste sakstypene er:

- Familiegjenforening
- Arbeidstillatelse
- Studietillatelse
- Bosettingstillatelse
- Statsborgerskap
- Visum
- Utvisning og bortvisning

Integrering

I samarbeid med kommunene skal UDI bosette flyktninger som har fått oppholdstillatelse. Videre har UDI et koordinerende ansvar for å integrere innvandrere og flyktninger i det norske samfunnet. Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med kommunene og andre statlige etater. UDI arbeider aktivt for likestilling mellom innvandrere og nordmenn og bidrar dessuten i arbeidet for å motvirke rasisme og diskriminering i arbeidsliv og lokalsamfunn. I dette arbeidet legges det blant annet vekt på å informere, bygge opp kunnskap og formidle erfaringer.

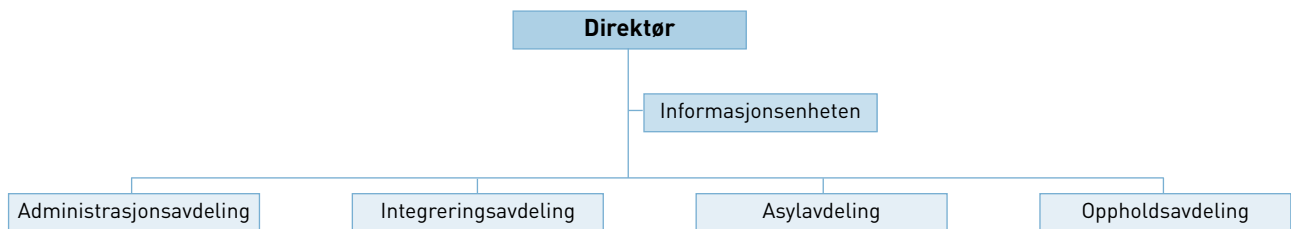
En organisasjon i endring

Som følge av kraftig økt oppgavemengde har UDI gjennomgått en sterk vekst de siste årene. I tillegg har det vært foretatt flere omorganiseringer. I 2001 bestilte Kommunal- og regionaldepartementet en ekstern gjennomgang av UDI for blant annet å vurdere effektiviteten i saksbehandlingen. En rapport som forelå i august 2001 anbefalte en rekke endringer i UDIs organisasjon. Arbeidet med å gjennomføre disse endringene ble påbegynt kort tid senere, blant annet ved at den juridiske avdelingen, som før hadde ansvaret for å behandle alle asylsøknader og andre utlendingssaker, ble delt i to. Asylsakene ble skilt ut i en egen asylavdeling, mens en ny oppholdsavdeling fikk ansvaret for øvrige utlendingssaker.

I tillegg ble det gjort omfattende endringer av prosedyrer for saksbehandling.

Ny direktør

Som følge av de store omstillingsprosessene det ble lagt opp til etter den eksterne gjennomgangen av UDI, valgte direktør Petter J. Drefvelin, som da nærmet seg slutten på sin åremålsperiode, å gå av.

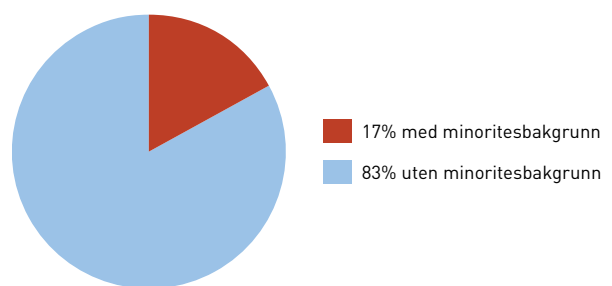

Fullstendig oversikt over UDIs organisasjonskart og ledere finner du i vedleggene på side 46.

Trygve G. Nordby ble i september 2001 midlertidig konstituert som ny direktør. Tre måneder senere ble han i statsråd utnevnt til direktør for en åremålsperiode på seks år.

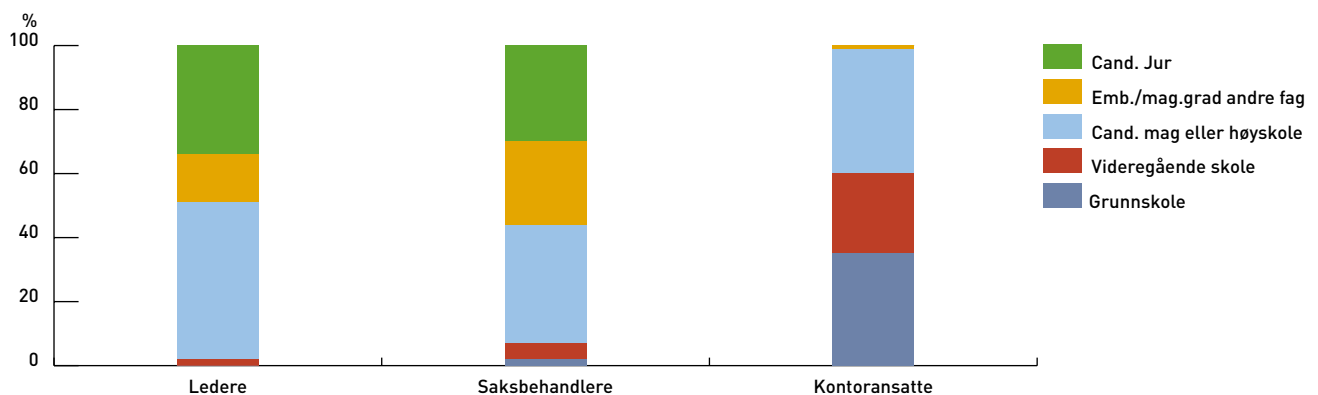
UDI i vekst

Som følge av den kraftige økningen i antallet asylsøkere fikk UDI i siste halvdel av 2001 tilført betydelige ekstra ressurser. Det gjorde det mulig å øke antallet ansatte fra 474 ved begynnelsen av året til 520 ved årets slutt. Den økte kapasiteten ble brukt både til å øke kapasiteten i asylsaksbehandlingen og til å bygge ned restanser i andre utlendingssaker. Veksten i 2001 var en fortsettelse av den veksten UDI har vært gjennom siden 1998 som følge av økt saksmengde og tilføring av nye oppgaver. I løpet av årene 1998-2001 økte antallet ansatte med over 200.

Diagrammet viser fordeling mellom faste ansatte i UDI som har minoritetsbakgrunn og de som ikke har det per oktober 2001. Direktoratet hadde som målsetting å øke andelen med minoritetsbakgrunn til 10 prosent ved utgangen av år 2000. Personer med minoritetsbakgrunn omfatter personer bosatt i Norge med to utenlandsfødte foreldre, unntatt nordiske land.

Kompetanse fordelt på stillingskategorier

INTEGRERING

Fokus 2002: Reform i mottakssystemet og raskere bosetting.

Integreringsavdelingen har ansvaret for innkvartering av alle flyktninger som kommer til Norge, fra opphold på et asylmottak til de bosetter seg i en kommune. I tillegg har integreringsavdelingen et overordnet ansvar for integrering i det norske samfunnet.

Mottak

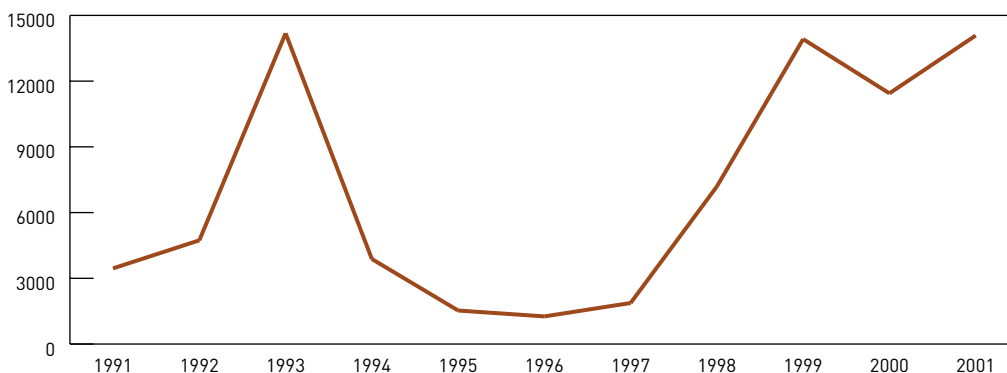
Året startet med en prognose om at det ville komme 8 000 asylsøkere til Norge. Derfor startet 2001 med en kraftig nedbygging av mottakssystemet. Ifølge den opprinnelige planen skulle mellom 30 og 50 asylmottak nedlegges. På grunn av en kraftig asyltilstrømning utover året, stoppet UDI nedleggingsprosessen samtidig som direktoratets regionkontor måtte inngå nye avtaler med driftsoperatører for å opprette nye asylmottak.

Antall beboere i mottak vil også i 2002 bli påvirket av den internasjonale situasjonen, saksbehandlingstid i asylsaker og kommunenes vilje og engasjement i forhold til bosetting av flyktninger. Asylreformen, som innebærer differensiert behandling i asylsaker og opprettelse av ulike type mottak, vil føre til mindre belastning på mottakssystemet da personer med åpenbart grunnløse asylsøknader vil bli sendt raskere ut av landet. Mer om asylreformen kan du lese på side 32.

Bosetting

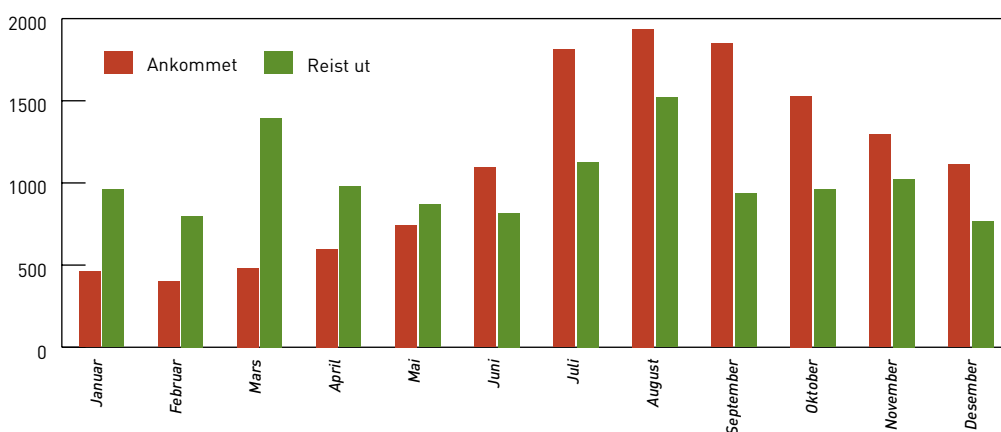
5 658 personer ble bosatt i landets kommuner i løpet av 2001 (etter å ha fått oppholdstillatelse i Norge). Dette var 837 flere enn året før. Familiegjenforente (1417 personer) er ikke med i tallene over. Målet for 2002 er å bosette 8 800 flyktninger og forkorte ventetiden for beboere i mottak. Mangel på husvære i de større kommunene, da særlig for enslige, er hovedproblemet i bosettingsarbeidet.

Antall beboere i asylmottak fra 1991-2001*

* antall beboere ved utgangen av hvert år

Antall personer ankommet/reist ut av mottak i 2001

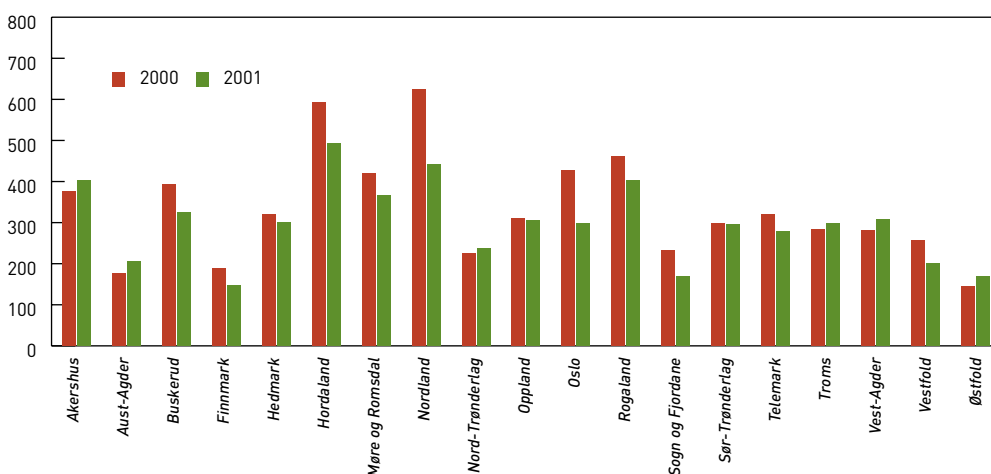
Flere kommuner hadde i 2001 vanskeligheter med å finne bolig til enslige og denne oppgaven krevde store ressurser. I tillegg vegrer en del kommuner seg for å ta imot flyktinger som er vanskelig å integrere, som for eksempel personer fra bestemte land eller med psykiske problemer og enslige mindreårige, fordi disse gruppene krever ekstra oppfølging.

Regjeringen besluttet i 2001 å sette igang en ny ordning for bosetting som gir kommunene et større medansvar for fordelingen av flyktinger seg imellom. Ordningen kan bidra til raskere og bedre bosetting i 2002.

Mer om ordningen kan du lese på side 34.

Mer om bosetting av enslige mindreårige på side 24.

Bosetting i 2000 og 2001 fordelt på fylke (Familiegjenforente er ikke inkludert)

Hat ved første blick ?

La ikke terrorhandlingene føre til økt rasisme

Antirasistisk senter hadde i kjølvannet av terrorhandlingene i USA en annonsekampanje hvor det ble oppfordret til å ta avstand fra rasistisk trakassering. UDI støttet kampanjen med kr 100 000. Hovedpoenget var oppfordringen om at uvitenhet og frykt ikke må føre til økt rasisme, slik at enda flere uskyldige blir rammet.

Integrering og rasisme

2001 begynte med et rasistisk motivert drap som rystet Norge. Dette førte til at Regjeringen bevilget to millioner kroner som ekstraordinære midler til kampen mot rasisme og diskriminering. UDI fikk i oppgave å fordele disse pengene til ulike tiltak og fikk mer enn 300 søknader. I samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet ble midlene fordelt til 40 ulike tiltak. En oversikt over tiltakene som har fått støtte finner du på UDIs internettsider.

For å bekjempe rasisme og fremmedfrykt arrangerte UDI i 2001 flere konferanser. Konferansen "Gi Iqbal en sjanse" handlet om rekruttering av innvandrere til offentlig sektor. Konferansen "Vil det skje noe med meg?" ble arrangert en måned etter terrorangrepet i USA og handlet om innvandrerbarn som lever i frykt og angst for rasistiske handlinger.

Et annet viktig tema i 2001 var integrering av flyktninger i det norske samfunn. Evalueringen av de 16 første forsøkskommunene som har deltatt i prosjektet Introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere viser klart at deltakelse i introduksjonsprogrammet gir flyktninger et bedre utgangspunkt for å delta både i arbeidslivet og i samfunnet. Ved utgangen av 2001 deltok 26 kommuner i UDIs prosjekt, mens mange andre kommuner er i gang med utvikling av egne introduksjonsprogram med veiledning fra UDI.

Mer om Introduksjonsprogrammet kan du lese på side 31.

Tolking i offentlig sektor

Tolking gjør offentlige ansatte og fagfolk i stand til å etterleve veilednings- og informasjonsplikten til brukerne på tross av språkbarrierer. Mangelfull eller feilaktig bruk av tolk kan være kilde til diskriminering, fordi innvandrere ikke får tilstrekkelig informasjon om rettigheter og plikter.

UDI, som er nasjonal fagmyndighet på tolkefeltet, driver opplysningsvirksomhet overfor de som trenger å benytte seg av tolk i offentlig sektor. I tillegg fremmer UDI tiltak som er rettet mot kvalitetssikring av tolkefunksjonen.

Mer om tolking kan du lese på UDI internettsider www.udi.no

Tilbakevending

I 2001 mottok 1001 personer, med lovlig opphold i Norge, økonomisk støtte for tilbakevending til sine hjemland. 924 av dem reiste til Jugoslavia, de fleste kosovoalbanere som tidligere hadde midlertidig kollektiv beskyttelse. 66 personer reiste tilbake til Bosnia-Hercegovina.

For kosovoalbanerne som tidligere hadde hatt kollektiv beskyttelse, gjaldt en egen ordning om at disse kunne få tilbakevendingsstøtte i 2001. Ordningen omfattet også de som reiste frivillig hjem etter avslag på asylsøknaden i første instans.

UDI gir tilbakevendingsstøtte på 15 000 kroner til hver enkelt person som vender tilbake og driftstøtte til prosjekter som stimulerer til tiltak som forbereder flyktninger på tilbakevending. I 2001 ga UDI støtte til to store prosjekter innen tilbakevending:

1. INCOR (Information and counselling on repatriation)

Fokuset i første halvår 2001 har vært på Kosovo, men INCOR prosjektet, som drives av Flyktningerådet har også jobbet med tilbakevending til Bosnia-Hercegovina, Irak og Somalia.

Mer informasjon om INCOR, se www.nrc.no.

2. Business Innovation Programs (BIP)

Prosjektet fokuserte på opplæring, bedriftsrådgivning og mikrokreditter for å bidra til jobbskapning som skal føre til økonomisk selvhjelpenhet for flyktninger som vender tilbake til Bosnia-Hercegovina.

Gjeninnvandring

I utgangspunktet er tilbakevending permanent. Det hender likevel at noen gjeninnvandrer til Norge. De som gjeninnvandrer må betale tilbake hele eller deler av støtten de har fått. Det er anledning til å gjeninnvandre innen to år. Regelen om to år gjelder bare de som har bosettingstillatelse. Andre personer kan gjeninnvandre så lenge de har gyldig oppholdstillatelse. I 2001 gjeninnvandret 40 personer.

Antall personer som har mottatt økonomisk støtte for tilbakevending til hjemlandet i perioden 1991-2001.

År	Chile	Bosnia- Hercegovina	Jugoslavia	Andre land	Totalt
1991	184			23	207
1992	149			13	162
1993	179			15	194
1994	144	52	3	21	220
1995	44	140		11	195
1996	38	844	17	43	942
1997	36	488		8	532
1998	29	317		5	351
1999	49	157	3633	7	3846
2000	11	117	1491	19	1638
2001	1	66	924	10	1001

OPPHOLD

Fokus 2002: Enklere regelverk og raskere behandling

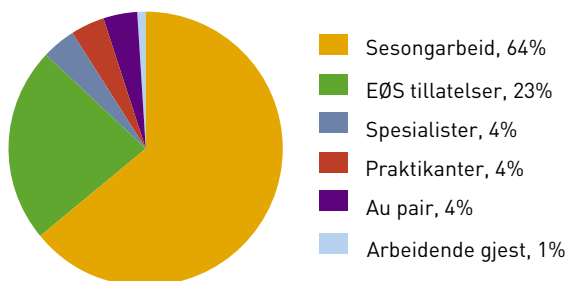
Oppholdsavdelingen behandler alle saker om opphold og arbeidstillatelser i Norge med unntak av asylsaker

Arbeidsinnvandring

18 468 personer fikk arbeidstillatelse i Norge i 2001. I utgangspunktet må alle som ikke er norske borgere ha arbeidstillatelse for å ta arbeid i Norge. Det er imidlertid gjort en rekke unntak fra denne hovedregelen. Blant annet trenger ikke nordiske borgere arbeidstillatelse. For borgere av EØS land gjelder særskilte regler. Regelverket om arbeidstillatelser ble forenklet i 2001. Les mer om dette i artikkelen "Lettere å søke arbeidstillatelse" på side 30.

Hvis du ønsker å lese mer om hvilke vilkår som må oppfylles for å få oppholds- og arbeidstillatelse i Norge – se våre internettsider: www.udi.no Her vil du også finne svar på vanlig stilte spørsmål og oppdatert statistikk.

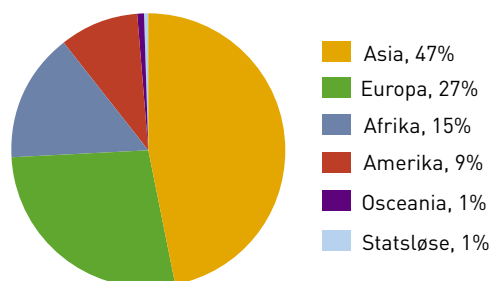
Se detaljert statistikk om arbeidstillatelser fordelt etter nasjonalitet på side 40.

Arbeidstillatelser innvilget av UDI i 2001 etter type tillatelse

Familiegjenforening

I 2001 fikk 12 095 oppholdstillatelse i Norge på bakgrunn av familiegjenforening. Denne tillatelsen gis til nære familiemedlemmer av norske statsborgere eller utenlandske borgere med lovlig opphold i Norge. I første rekke er det de nærmeste familiemedlemmene som ektefelle/samboer og barn under 18 år som får oppholdstillatelse for å bo i Norge med familien. Se detaljert statistikk om familiegjenforening fordelt etter nasjonalitet på side 41.

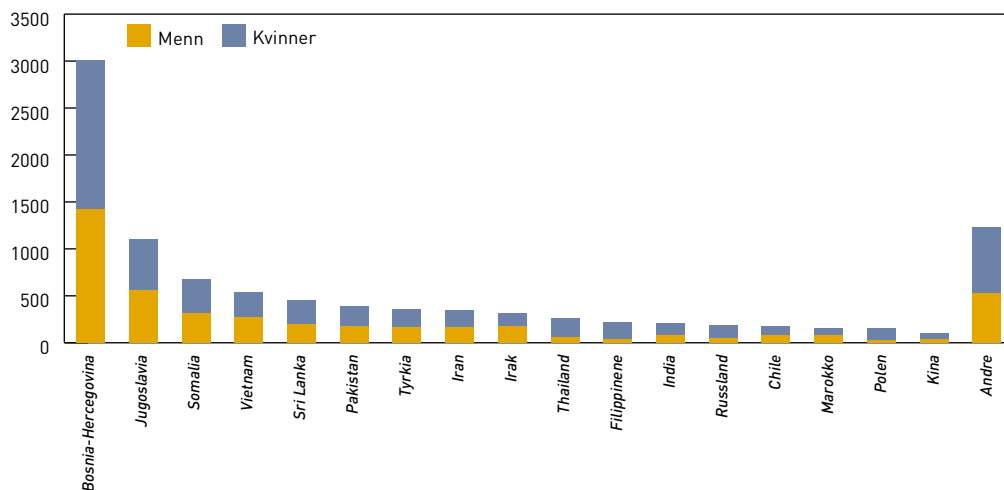

Familiegjenforeninger innvilget av UDI etter verdensdel

Visum

Det store flertallet av søknader om visum til Norge behandles av norske utenriksstasjoner. Søknader hvor utenriksstasjonene er usikre på om vilkårene for innvilgelse er oppfylt sendes til UDI for behandling. I 2001 behandlet UDI 9 918 søknader om visum. Statsborgere fra land som ikke har avtale om fritak for visumplikt må ha visum for å besøke Norge. På våre hjemmesider kan du lese mer om vilkår for å få visum til Norge og hvilke land vi har visumfrihets-avtale med. For mer utfyllende statistikk se side 42.

De største gruppene som fikk innvilget norsk statsborgerskap i 2001 etter nasjonalitet og kjønn

Siden mars 2001 har Norge vært med i Schengen-samarbeidet som betyr at man passfritt kan reise mellom landene som er medlem av Schengen. Du kan lese mer om dette i artikkelen "Utvidet samarbeid med EU" på side 26.

Bosettingstillatelse

I 2001 innvilget politiet og UDI tilsammen 9 130 søknader om bosettingstillatelse. De fleste av disse sakene blir behandlet av politiet. Saker hvor det er tvil om søkeren oppfyller kravene sendes videre til UDI for behandling. Bosettingstillatelse kan gis til personer som har bodd i Norge i tre år med gyldig oppholds- eller arbeidstillatelse. På side 40 finner du en oversikt hvilke typer oppholds- og arbeidstillatelser som gir grunnlag for bosettingstillatelse og hvor mange som har fått innvilget slike i 2001.

Studenter

1 604 personer fikk oppholdstillatelse i Norge i 2001 for å studere. Studenter fra EØS land er ikke inkludert. De største gruppene kom fra Russland, Kina, USA og India. Se for øvrig side 40 for statistikk over hvilke nasjonaliteter som fikk studietillatelse.

For å få oppholdstillatelse som student må man være tatt opp ved en godkjent norsk undervisningsinstitusjon, fortrinnsvis universitet eller høyskole. Det er et krav at søker kan finansiere sine studier og er sikret et sted å bo under studieoppholdet. For utfyllende statistikk se side 40.

Statsborgerskap

UDI innvilget 9 844 søknader om statsborgerskap i 2001. I tillegg til UDI kan Fylkesmannen innvilge noen søknader. Hvis du vil vite mer om hvor mange som har fått norsk statsborgerskap de siste årene kan du gå inn på Statistisk Sentralbyrås nettsider: www.ssb.no

Saksbehandlingstider

Saksbehandlingstidene i UDI vil alltid avhenge av antall saker som kommer inn. Derfor vil disse endre seg kontinuerlig. Se våre nettsider for oppdaterte saksbehandlingstider.

ASYL

Fokus 2002: Raskere og mer differensiert behandling av asylsøkere.

Asylavdelingen har ansvaret for behandling av asylsøknader og arbeidet med å velge ut FN-flyktninger som trenger beskyttelse.

Rekordmange asylsøkere

14 782 personer søkte om asyl i Norge i 2001. Dette er det høyeste antall asylsøkere som har kommet til Norge i løpet av et år. UDI hadde problemer med å behandle alle sakene i 2001, men økte bevilgninger og reformer i saksbehandlingen ga en positiv utvikling mot slutten av året.

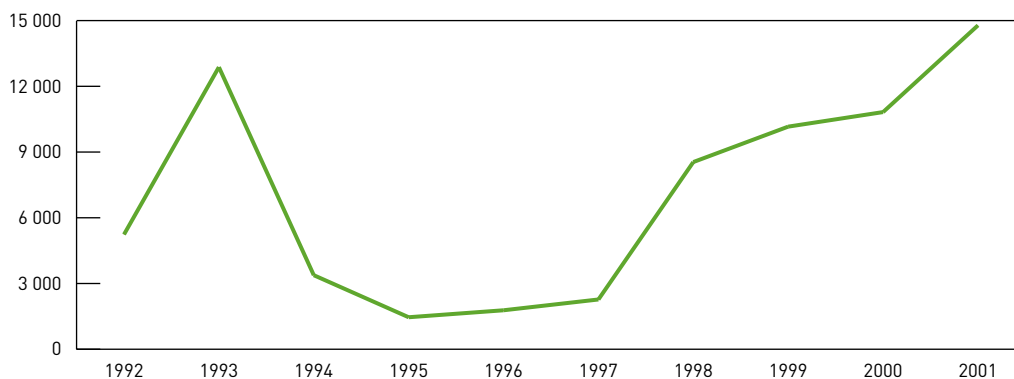
Året 2001 viste nok en gang hvor raskt forutsetningene endrer seg på asylfeltet. Utlendingsdirektoratet startet året med et budsjett for asylområdet basert på en prognose på 8 000 nye asylsøkere. Tilstrømningen var omtrent som forventet i første halvår, mens det i løpet av årets siste seks måneder kom mer enn 10 000 asylsøkere. Ved utgangen av 2001 var det mange flere som ventet på å få sin sak behandlet enn ved utgangen av 2000.

Hovedtyngden av økningen i antall asylsøkere kom fra land i Øst-Europa, særlig fra det tidligere Sovjetunionen. Dette bekreftet trenden fra de senere år med stadig flere asylsøkere fra disse landene. Oversikt over hvilke land asylsøkerne kom fra i 2001 finner du på side 43. Av asylsøkerne var det gruppen fra Bulgaria som fikk størst oppmerksomhet i media, da de ankom i store grupper med buss og søkte om asyl i løpet av noen hektiske uker i juni/juli. Les mer om dette i artikkelen "Bussene fra Bulgaria" på side 28.

De ti største asylsøkergruppene i 2001

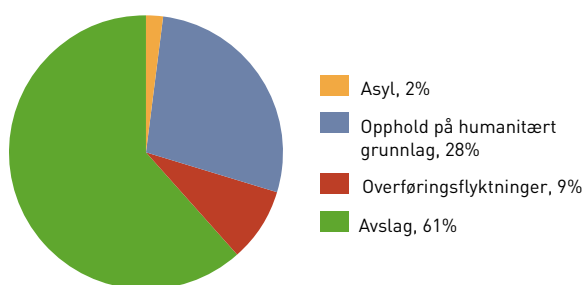
	2001	2000
1. Russland	1318	471
2. Kroatia	1216	16
3. Somalia	1080	910
4. Irak	1056	766
5. Ukraina	1027	131
6. Bulgaria	950	12
7. Jugoslavia	928	4188
8. Bosnia	907	272
9. Afghanistan	603	326
10. Mongolia	545	4

Antall asylsøkere i perioden 1992 til 2001

Mange fikk beskyttelse

5 597 personer fikk beskyttelse (asyl eller opphold på humanitært grunnlag) av UDI i Norge i 2001. De fleste som fikk asyl kom fra Jugoslavia, Afghanistan og Russland (tsjetsjenere). De fleste som fikk opphold på humanitært grunnlag kom fra Jugoslavia, Somalia og Afghanistan.

Beskyttelse i 2001, vedtak fattet av UDI

Andelen av søkere som fikk innvilget beskyttelse i 2001 var litt høyere enn året før. Innvilgeseallene i 2000 og 2001 var noe lavere enn tidligere år. Nedgangen skyldes i hovedsak at en større andel av asylsøkerne nå kommer fra land i Øst-Europa og det tidligere Sovjetunionen, hvor det generelt er liten grunn til å frykte forfølgelse.

Overføringsflyktninger

Norge er et av åtte vestlige land som i samarbeid med UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) årlig tar i mot hoveddelen av de rundt 100 000 flyktningene fra ulike deler av verden som ikke lenger kan bo i landet de opprinnelig flyktet til. Norge har en kvote på inntil 1 500 flyktninger i året, og UDI har i samarbeid med UNHCR ansvaret for å velge ut hvilke flyktninger som skal til Norge. 1 269 overføringsflyktninger fikk innreisetilatelse i 2001. De største gruppene kom fra Iran, Afghanistan og Jugoslavia.

Asylreform

De store kapasitetsproblemene i hele utlendingsforvaltningen ga uakseptabelt lange ventetider for svært mange asylsøkere i 2001. I løpet av høsten ble det derfor planlagt og delvis gjennomført en reform av asylsaksbehandlingen. Det er nå lagt opp til et system med ulike løp for søkere fra ulike land, der søkere med antatt grunnløse søknader skal behandles enklere og raskere enn andre. Les mer om dette på side 32.

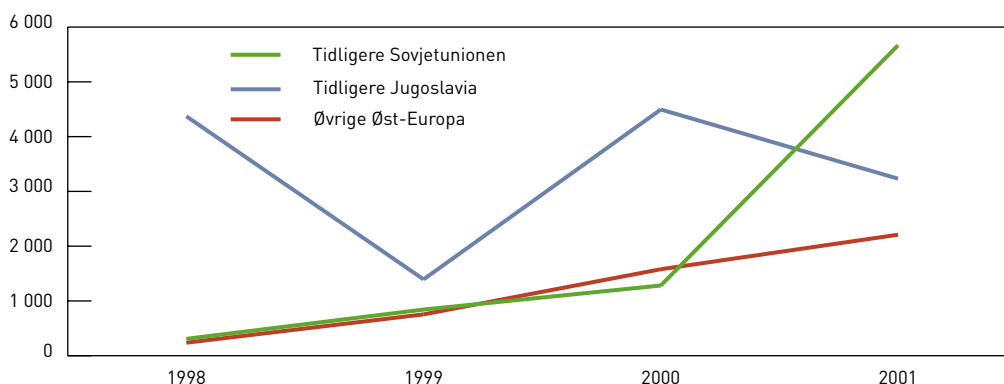
Samtidig gjorde ekstra midler det mulig å sette inn flere medarbeidere i arbeidet med asylsaker, både ved hovedkontoret i Oslo og ved de seks regionkontorene. Det jobbes også med å bygge opp en beredskapsstyrke som skal kunne aktiveres ved behov – slik at situasjoner som den som oppsto i 2001, kan unngås i framtiden.

Utvidet samarbeid med EU

Norges samarbeid med EU på asylfeltet ble utvidet da Norge i 2001 kom med i det såkalte Dublinsamarbeidet (som er nært knyttet til Schengensamarbeidet), der alle EU-landene er med. Dublinkonvensjonen gir regler for hvilket land som er ansvarlig for behandling av en asylsøknad som fremmes i et medlemsland. Norge overtok ansvaret for behandlingen av 292 asylsøkere fra andre land i 2001, mens 598 søkere ble akseptert overtatt fra Norge til andre land for behandling. Les mer om Schengensamarbeidet og Dublinsamarbeidet på side 26.

Nærmere informasjon om UDIs behandling av asylsøknader og arbeidet med overføringsflyktninger finner du på direktoratets nettsider, www.udi.no

Antall asylsøkere fra Øst-Europa og det tidligere Sovjetunionen 1998-2001.

ENSLIGE MINDREÅRIGE I FOKUS

Å forbedre tilbudet til enslige mindreårige som bor i mottak og bosette dem raskere i kommunene er to av UDIs viktigste mål i 2002.

Egne mottak – spesielt tilbud

De siste fire årene har om lag 2 000 enslige mindreårige kommet til Norge. 460 av de 545 som kom til Norge i 2001 kom uten følgeperson. Behandling av denne gruppen, og særlig unge barn som flykter alene, krever kunnskap og ressurser. På asylmottak i Florø får barn under 15 år støtte og oppfølging av personalet som i alt teller 23 personer med ulik bakgrunn.

– For den enkelte er det å få omsorg, støtte og forståelse fra de mottaksansatte veldig viktig, sier Randi Kleven som arbeider med faglig utvikling og koordinering av arbeidet med enslige mindreårige. De flykter til et ukjent land med mye usikkerhet og uten foreldre. Et godt skole- og fritids-tilbud og tilrettelegging for muligheten til å ivareta tradisjoner og kultur er viktig for barna, sier Kleven.

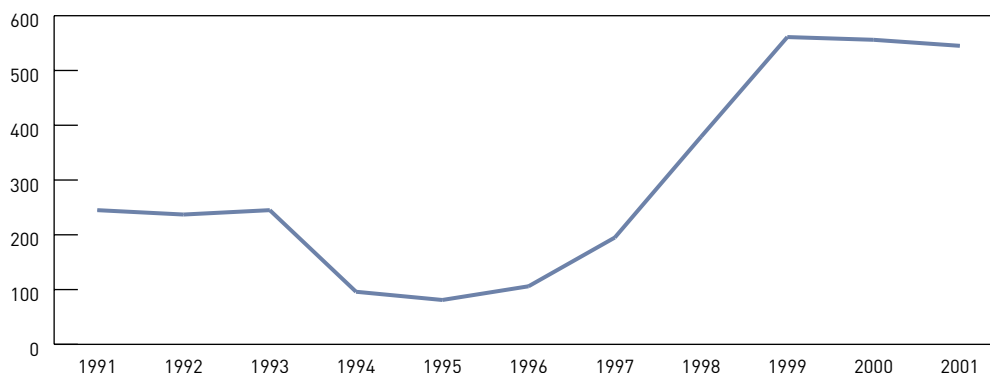
Mens enslige mindreårige bor i mottak, gjør UDI det ytterste for å behandle deres asylsøknader så fort som mulig. Målet er å forkorte ventetiden i asylmottak og finne boligløsninger i kommuner så raskt som mulig.

Det gjelder særlige begrensninger for retur av mindreårige asylsøkere til hjemlandet. De kan bare sendes tilbake dersom de har omsorgspersoner i hjemlandet. Klarer man ikke å oppspore slike omsorgspersoner, vil de få oppholdstillatelse i Norge.

En sårbar gruppe

De siste årene har UDI vært særlig opptatt av enslige mindreårige som forlater mottakene uten å melde fra. I 2001 reiste 55 enslige mindreårige fra mottak uten å gi beskjed. Å unngå at enslige mindreårige drar fra mottak uten å melde fra vil fortsatt være en prioritert oppgave for UDI i 2002.

Antall enslige mindreårige i perioden 1991-2001

Abdigani Yuusuf Hassan (14) flyktet fra Somalia til Norge etter at faren hans ble drept. –Det var for ille i Somalia. Nå er jeg i sikkerhet, men jeg er helt alene. Av og til er jeg veldig lykkelig her, men når jeg ser barn som er sammen med foreldrene sine, er jeg ikke lykkelig, sier han Foto: Erik Johansen, SCANPIX

– Enslige mindreårige utgjør en sårbar gruppe som lett kan havne i utsatte situasjoner, forteller Randi Kleven. Ved å skape god kommunikasjon med ungdommene håper vi å redusere antallet av de som reiser uten videre, sier Kleven.

I 2001 ble melderutinene skjerpet når enslige mindreårige forlater mottak. UDI samarbeider med mottakene, politiet, barnevernet og uteseksjonen for å finne dem som ikke gir beskjed om hvor de er. UDI har laget nye retningslinjer for hvordan myndighetene skal gå fram når enslige mindreårige forlater mottakene uten å melde fra.

Best mulig omsorgstilbud

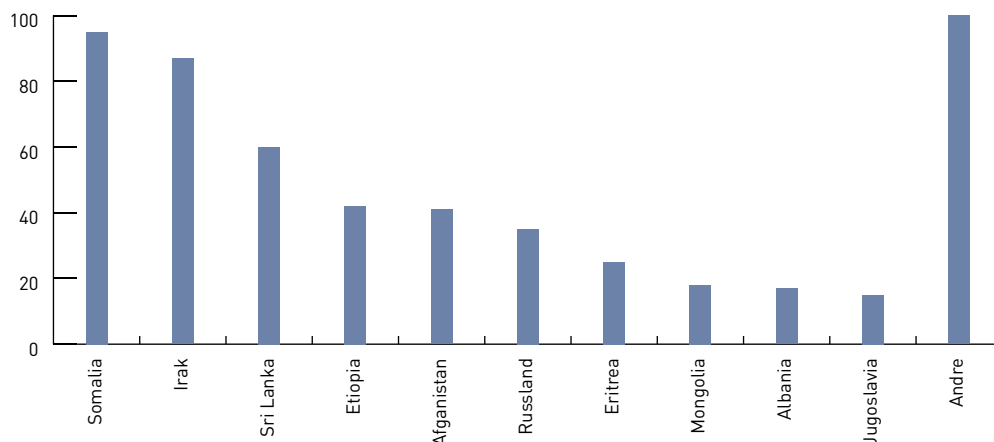
UDIs utfordring når det gjelder bosetting i 2002 er todelt: Å bosette mindreårige raskere enn i 2001 samt å skape tettere kontakt mellom UDIs regionkontor og kommunene som forbereder bosettingen og gjennomfører prosessen.

277 enslige mindreårige ble bosatt i kommunene i 2001, hvorav 217 under 18 år og uten følgeperson. Målet på 340 bosatte ble ikke nådd.

Sen registrering av asylsakene og lang saksbehandlingstid er to av grunnene til treg bosetting. I tillegg krever bosetting av denne gruppen spesielt tilrettelagte bo- og omsorgsløsning i kommunene, noe som også påvirker hvor lang tid den enkelte venter på bosetting og hvilken oppfølging de får.

– Selv om det er kommunen som har ansvar for oppfølging etter bosetting, jobber vi med å forbedre kontakten og samarbeidet mellom UDI og kommunene, forteller Kleven. Best mulig bo- og omsorgstilbud er viktig for de mindreårige, kommunen og for UDI som kobler de enslige mindreårige med kommunene, avslutter hun.

Enslige mindreårige asylsøkere som kom i 2001, fordelt på land

UTVIDET SAMARBEID MED EU

Våren 2001 tiltrådte Norge Schengen-samarbeidet og Dublin-samarbeidet, to internasjonale konvensjoner i EU-regi. Begge har stor betydning for UDIs arbeid og mange av direktoratets brukere.

Mellom medlemslandene i Schengen er grensekontrollen opphevet, slik at alle med lovlig opphold i et land passfritt kan passere grensene mellom landene. Et visum til Norge gjelder nå som visum til hele Schengen-området.

Raskere visum

Etter at Norge kom med i Schengen-samarbeidet, behandler de norske utenriksstasjonene en større andel av alle visumsøknader enn tidligere. Samtidig er det tatt i bruk et system for elektronisk oversendelse av søknader som også bidrar til å effektivisere saksbehandlingen. Mange søkere får derfor raskere svar på søknadene sine enn tidligere.

– 25. mars ble det innført et nytt IT-system og nye regler samtidig som mange ambassader skulle begynne å behandle flere visumsøknader enn tidligere, forteller rådgiver Benedicte Aas i Oppholdsavdelingen i UDI, som har jobbet mye med Schengen-spørsmål. Selv om mange ambassadeansatte hadde fått opplæring, oppsto det en del innkjøringsproblemer. Det meste lot seg imidlertid løse ganske greit, og i UDI har vi merket at det kommer færre visumsøknader inn til oss for behandling enn tidligere. Det har bidratt til at behandlingstidene har gått ned også for de sakene som behandles i UDI.

Klare regler for ansvar i asylsaker

Dublin-konvensjonen gir regler for hvilket land som er ansvarlig for behandling av en asylsøknad som fremmes i et medlemsland. På den ene siden er det et mål å for-

hindre at personer blir sendt fra land til land uten at noen tar ansvar for å behandle asylsøknaden. Samtidig er det et mål å forhindre at personer søker om asyl i flere samarbeidsland samtidig eller etter hverandre.

Den grunnleggende tanken bak bestemmelsene i Dublin-konvensjonen er at den staten som er ansvarlig for søkerens innreise i medlemslandene også i utgangspunktet skal ha ansvar for å behandle en asylsøknad. Hvis en person for eksempel får visum i et land og reiser videre til et annet land og søker asyl, er det i prinsippet landet som har gitt visumet som har ansvaret for å behandle asylsøknaden. Norge kan imidlertid velge å behandle en søknad selv om en annen stat etter regelverket har ansvaret.

I saker som gjelder enslige mindreårige asylsøkere benytter ikke Norge Dublin-regelverket. Det samme gjelder for kriminelle og personer med åpenbart grunnløse søknader, som behandles raskere ved at Norge selv tar ansvaret uten å gjennomgå tidkrevende prosedyrer overfor andre medlemsland.

Mange overføres til andre land

Siden Norge ligger i utkanten av Schengen/Dublin-området er det ikke uvanlig at en del asylsøkere som kommer hit enten har søkt asyl, hatt visum til eller reist inn via et annet land. Når politiet har mistanke om at det er tilfelle, sjekker de ved hjelp av fingeravtrykksundersøkelser om dette kan bekreftes. I saker der mistanken bekreftes, er det UDI som har kontakt med de andre medlemslandene.

– Når vi får bekreftet at det kan være andre land som burde ha ansvaret for en asylsøker, vurderer vi i hver enkelt sak om det skal sendes en begjæring om at de

skal ta vedkommende tilbake. Dette får vi akseptert i så mye som 90 prosent av sakene vi bestemmer oss for å sende. Det er imidlertid et problem at denne prosessen ofte tar mange måneder, så her har medlemslandene en felles utfordring i å få systemet til å fungere smidigere, sier Birgitte Valen, koordinator for Dublin-enheten i UDI.

I 2001 aksepterte andre Dublin-land å overta 598 asylsøkere fra Norge for behandling, mens Norge overtok 292 søkere fra de andre landene.

De uthevede landene deltar i Schengen-samarbeidet.
I Dublin-samarbeidet deltar i tillegg
Storbritannia og Irland.

BUSSENE FRA BULGARIA

Rundt 900 asylsøkere fra Bulgaria kom til Norge i løpet av noen få uker sommeren 2001, og fikk enorm oppmerksomhet i media. Mange av dem hadde blitt lurt til å selge alt de eide for å reise hit – på helt feilaktig grunnlag. Tilstrømningen stanset like raskt som den startet etter at de første søkerne etter kort tid ble returnert til hjemlandet.

Den kraftige tilstrømningen av asylsøkere fra Bulgaria var en stor utfordring for Utlendingsdirektoratet. Mottakskapasiteten ble sprengt, og nye asylmottak måtte opprettes svært raskt. Det ble raskt klart at mange av asylsøkerne hadde blitt lurt av "reiseselskaper" i Bulgaria til å selge eiendeler for å betale bussreisen til Norge, der de trodde de kunne få jobb. For å stanse busstrafikken satset UDI på rask saksbehandling/retur og informasjon i Bulgaria, slik at andre som vurderte å kjøpe billett skulle få et riktig bilde av mulighetene for å få bli i Norge.

Samarbeid med Sivilforsvaret om mottak

For å sikre en mest mulig effektiv behandling av sakene til de bulgarske asylsøkerne var det viktig at de ble innkvartert i nærheten av Oslo. Kapasiteten i østlandsområdet var imidlertid allerede sprengt, og det ble makt-påliggende å finne alternative løsninger.

– Siden vi allerede hadde bestemt oss for å behandle bulgarernes søknader svært raskt, kunne vi gå for mottaksløsninger med en enklere standard enn normalt. Vi tok kontakt med Sivilforsvaret, som på imponerende vis klargjorde og bemannet sivilforsvarsleiren i Våler i Østfold i løpet av noen få timer. Senere gjorde de det samme i Lier. Disse to nye mottakene bidro i stor grad til at vi kunne gjennomføre saksbehandlingen slik vi

planla, sier seksjonssjef Per Engan-Skei i Integreringsavdelingen.

Forenklet saksbehandling

Enheten i asylavdelingen som har ansvar for saker fra Øst-Europa hadde tidligere gjennomført et lignende prosjekt med hurtigbehandling av en noe mindre gruppe asylsøkere fra Slovakia, som også ble antatt å ha grunnløse søknader. Rådgiver Olga Jaros i Asylavdelingen, som jobbet med koordineringen av behandlingen av sakene til de bulgarske asylsøkerne, forteller at denne erfaringen var svært nyttig.

– Det er selvsagt enklere å møte en slik utfordring når man har gjort noe tilsvarende tidligere. Her kunne vi bruke mange av rutinene fra Slovakia-prosjektet. Hovedutfordringen nå var at saksmengden var mye større, samtidig som vi ville behandle sakene raskt for å hindre at flere havnet i samme uheldige situasjon som de som alt hadde kommet.

Informasjon i Bulgaria

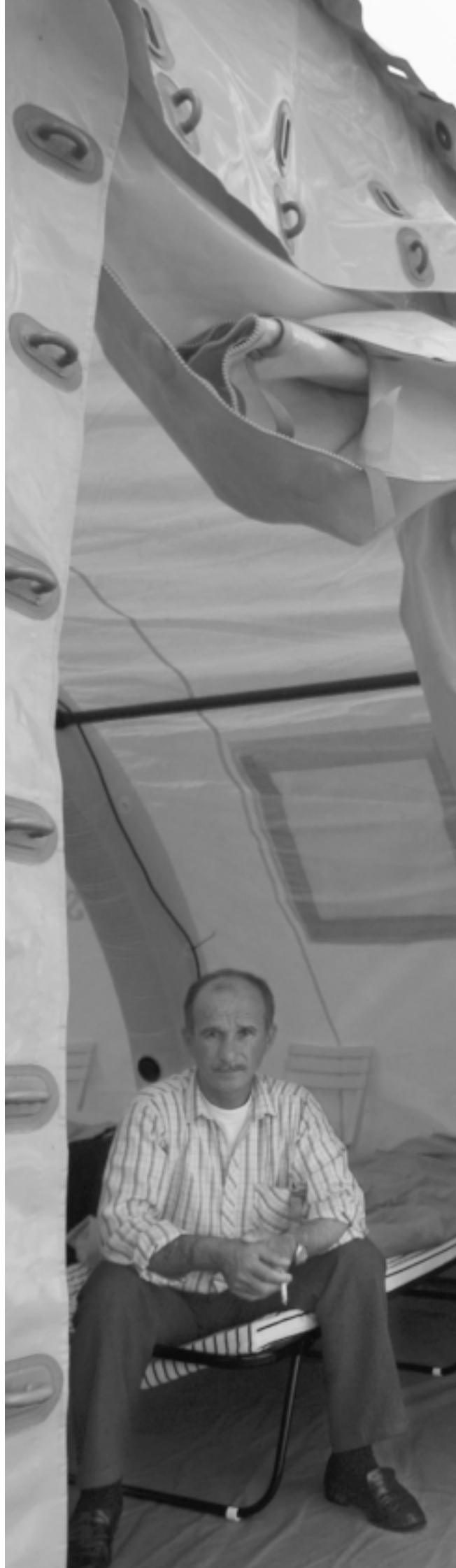
Et annet viktig tiltak for å begrense tilstrømningen av asylsøkere med grunnløse søknader var informasjon i Bulgaria, både via bulgarske medier og i møte med representanter for befolkningen i byen de fleste søkerne kom fra. Det ble publisert annonser med kortfattet informasjon om norsk asyl- og flyktningpolitikk i ulike bulgarske aviser. Samtidig reiste en representant fra UDI til Bulgaria sammen med Norges ambassadør for å få ut informasjon til potensielle asylsøkere. Besøket fikk stor oppmerksomhet i bulgarske medier. Sammen med innslag på TV om grupper av avviste asylsøkere som kom tilbake, bidro informasjonstiltakene til å stanse tilstrømningen av asylsøkere fra Bulgaria.

Beredskap etter Bulgaria-mal

Den store tilstrømningen av asylsøkere fra Bulgaria kom etter at visumplikten for bulgarere til Norge og det øvrige Schengen-området ble opphevet våren 2001. I forbindelse med at visumplikten på samme måte skulle oppheves fra 1. januar 2002 for Romania, planla UDI i samarbeid med politiet og Utenriksdepartementet i løpet av høsten en omfattende beredskap i tilfelle det skulle oppstå en tilsvarende situasjon. De vellykkede erfaringene fra arbeidet med de bulgarske asylsøkerne ga et godt grunnlag for planleggingen, både i forhold til Romania og mer generelt i forhold til arbeidet med beredskap i UDI.

Det kom ingen stor tilstrømning av asylsøkere fra Romania etter årsskiftet. Den beredskapskapasiteten som var bygget opp kom imidlertid til nytte. I januar og februar kom det igjen relativt store grupper av asylsøkere fra Bulgaria og Slovakia, og den etablerte beredskapen gjorde at disse gruppene kunne håndteres i løpet av noen få uker.

Bulgarsk asylsøker i sivilforsvarsliren i Våler. Foto: SCANPIX

LETTERE Å SØKE ARBEIDSTILLATELSE

Arbeidsgiveres problemer med å dekke behovet for arbeidskraft dannet bakgrunnen for en lengre tids debatt om arbeidsinnvandring. I 2001 ble det tatt flere skritt i retning av å myke opp regelverket, først og fremst slik at søknader om arbeidstillatelse kunne behandles smidigere og raskere.

En statssekretærgruppe la i mars 2001 fram en rekke forslag til forenklinger i utlendingsloven med sikte på å gjøre det lettere å rekruttere etterspurt arbeidskraft fra land utenfor EØS-området. Flere av disse forslagene baserte seg på forenklingsforslag som Utlendingsdirektoratet hadde foreslått noen måneder tidligere. Det ble holdt fast ved hovedprinsippet om at innvandring til Norge skal være begrenset og kontrollert.

Enklere å søke om arbeidstillatelse fra Norge

I juni 2001 vedtok Stortinget enkelte endringer i utlendingsloven som innebærer at utlendinger med adgang til å oppholde seg i landet i tre måneder eller mer, kan søke om arbeidstillatelse som spesialist (krav om særskilte kvalifikasjoner) eller sesongarbeider fra Norge. Tidligere var hovedregelen at søknad måtte leveres via utenriksstasjon i hjemlandet og at man ikke kunne komme til Norge før arbeidstillatelse var gitt. Oppmykingen gjelder ikke utlendinger som oppholder seg i Norge i forbindelse med søknad om asyl eller i påvente av utreise etter avslag på asylsøknad.

Jobbsøker visum

Høsten 2001 vedtok regjeringen en forskriftsendring som innebærer at det legges til rette for at visumpliktige arbeidssøkere med fagutdanning gis visum for å komme til Norge og sondere markedet, det vil si forsøke å

komme i kontakt med arbeidsgiver og inngå arbeidskontrakt. Muligheten for jobbsøker visum omfatter personer som kan dokumentere "spesialistkompetanse". Dette er personer med fagutdanning eller spesielle kvalifikasjoner. Et slikt visum vil være gyldig i inntil tre måneder.

Forenklet vurdering av behovet for arbeidskraft

Når utlendingsmyndighetene skal vurdere søknader om arbeidstillatelse etter spesialistbestemmelsen, vil en del av behandlingen dreie seg om å vurdere hvorvidt stillingen kan besettes med innenlandsk arbeidskraft, eventuelt arbeidskraft fra EØS-området. Høsten 2001 vedtok regjeringen å forenkle denne saksbehandlingen ved at det i stedet fastsettes en årlig kvote for hvor mange arbeidstillatelser som kan innvilges for spesialister uten en individuell arbeidsmarkedsmessig vurdering. Kvoten skal fastsettes hvert år av Kommunal- og regionaldepartementet i samråd med andre berørte departementer og etater.

Når den årlige kvoten er brukt opp vil søknader bli behandlet på grunnlag av en individuell arbeidsmarkedsmessig vurdering. Det ble bestemt at kvoten for 2002 skulle fastsettes til 5 000 tillatelser.

Enkelte utenriksstasjoner kan gi arbeidstillatelser

For å redusere saksbehandlingstiden og avlaste Utlendingsdirektoratet, vedtok Stortinget en endring i utlendingsloven som åpner for at utenriksstasjoner kan innvilge arbeidstillatelser. Dette gjelder bare for spesialister med dokumentert fagutdanning og som har et konkret arbeidstilbud som er relevant i forhold til det yrket som skal utøves. I første omgang gjelder dette ambassadene i Manila, Moskva, Ottawa, Riga, Tallinn, Vilnius, samt generalkonsulatet i Houston.

SPRER DE GODE ERFARINGENE MED INTEGRERING

En omlegging av integreringsarbeidet fra passiv sosialhjelp til aktivt lønnet arbeidstrening eller studier har gitt gode resultater. 29 kommuner har deltatt i UDIs prøveprosjekt om Introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere og flere titalls kommuner jobber nå med utvikling av egne introduksjonsprogrammer.

Introduksjonsprogram er et helhetlig tilbud som tar vare på de nyankomne innvandrernes behov for grunnleggende kvalifisering. På bakgrunn av den enkeltes bakgrunn, kompetanse og ønsker for framtiden, bygges det en individuell kvalifiseringsplan som består av opplæringstiltak som skal tilsvare en vanlig arbeidsuke. Planen er gjensidig forpliktende mellom kommune og deltaker. Målet er å få deltagerne i arbeid eller utdanning så raskt som mulig etter bosetting.

Rett vei

Siden 1998 har 26 prosjekter i 29 kommuner fått økonomisk støtte fra UDI for å innføre introduksjonsprogram. En tverrfaglig arbeidsgruppe ledet av UDI ga i august 2001 ut rapporten "Samarbeid, ansvar og roller i introduksjonsprogram", som gir konkrete råd for arbeidet med introduksjonsprogram i kommunene. I november 2001 leverte FAFO evalueringsrapporten fra de første 16 prosjektene med en entydlig anbefaling om å utvide ordningen.

– Vi er veldig glade for at evalueringen viser at vi er på rett vei i integreringsarbeidet for nyankomne flyktninger og innvandrere, sier seksjonssjef Elisabeth Sem Christensen i UDIs Integreringsavdeling og legger til: Ekstra hyggelig er det at flyktningene selv uttrykker stor tilfredshet!

Strukturerer integreringsarbeidet

Det viktigste økonomiske middel i integreringsarbeidet i kommunene er integreringstilskuddet på 365 000 kroner per flyktning fordelt på fem år. Bruken av tilskuddet varierer imidlertid fra kommune til kommune. De økonomiske drivkreftene har derfor ikke alltid vært tilstrekkelige til å framtvinge et effektivt integreringsarbeid. Introduksjonsprogrammet er dermed et forsøk på å strukturere arbeidet med integrering.

FAFO-rapporten konkluderer med at Introduksjonsprogrammet bør innføres i alle kommuner. Videre er forskerne ikke enige i prinsippet om frivillig innføring eller frivillig deltakelse, men mener at kommuner og flyktninger bør tvinges til vellykkede integreringsmetoder. Basert på erfaringer fra forsøksprosjektene har et lovutvalg levert et utkast til lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (Introduksjonsloven) til behandling i Kommunal- og regionaldepartementet.

Motiverer kommunene

Samtidig som lovforslaget blir behandlet i departementet understreker Sem Christensen at UDI har satset og satser mye på å gjøre politikken kjent og lyktes over all forventning. En spørreundersøkelse blant 329 kommuner viste at 70 kommuner oppga å ha innført introduksjonsprogram, mens 124 andre kommuner oppga at det fantes planer eller politisk vedtak om innføring.

– Med forsøksprosjektene har vi fått eksempler på godt arbeid som andre kommuner kan lære av. I 2002 fortsetter vi opplærings- og informasjonsvirksomheten for fullt. Målet er å motivere flest mulig nye kommuner til å komme i gang. Det er vår viktigste oppgave fremover, avslutter Sem Christensen.

UDI MED ASYLREFORM

En kraftig økning i tilstrømningen av asylsøkere sommeren og høsten 2001, særlig fra Øst-Europa og det tidligere Sovjetunionen, førte til at kapasiteten i hele utlendingsforvaltningen ble satt under kraftig press. I løpet av 2001 var det en økende andel av asylsøkerne som hadde grunnløse søknader.

For å møte denne utviklingen foreslo UDI i oktober 2001 omfattende reformer i behandlingen av asylsaker, og gjennomføringen av asylreformen startet samme høst. De viktigste endringene er differensiert behandling av asylsøknader fra ulike grupper og oppbygging av et mottakssystem tilpasset slik behandling.

Asylreformen

har som hovedmål å:

- sikre kapasitet og prosedyrer slik at UDI til enhver tid kan behandle alle søknader innenfor akseptabel tid
- sørge for at de som trenger beskyttelse får det
- forebygge asylsøknader fra mennesker uten beskyttelsesbehov
- sikre forståelse av og oppslutning om asylpolitikken i befolkningen
- gi tydeligere signaler til potensielle asylsøkere og deres hjemland og til norske lokalsamfunn om realitetene i norsk asyl- og utlendingspolitikk
- gi økonomiske innsparinger på sikt i forhold til tidligere måte å behandle asylsøknader på
- skjerme de ordinære mottakene for søkere som skal ut med en gang

Differensiert behandling av asylsøknadene

Hovedprinsippet i asylreformen er å skille klarere mellom asylsøkere med antatt grunnløse søknader, antatt godt begrunnede søknader og øvrige asylsøkere. Denne forde-

lingen gjøres umiddelbart etter at asylsøknad er fremmet. Tidligere gikk alle asylsøknader som kom til UDI gjennom samme prosedyre. Ved å skille ut personer med antatt grunnløse søknader slipper disse personene en langvarig behandling av sine søknader og et opphold på asylmottak som er innrettet mot integrering i det norske samfunnet.

Rettsikkerheten skal ivaretas

En viktig forutsetning for gjennomføringen av asylreformen var at alle søkeres rettsikkerhet ivaretas. Særlig for søkere fra land der det på bakgrunn av et omfattende erfaringsmateriale er grunn til å anta at søknaden er grunnløs, er UDI opptatt av å kunne ta ut saker der det kan være tvil og underlegge søknaden en grundigere behandling. Uansett hvem det er som foretar de enkelte arbeidsoperasjonene vil vurderingen av kriterier for inndeling i ulike kategorier og kvalitetssikringen av prosedyrene være UDIs ansvar.

Nytt system for asylmottak

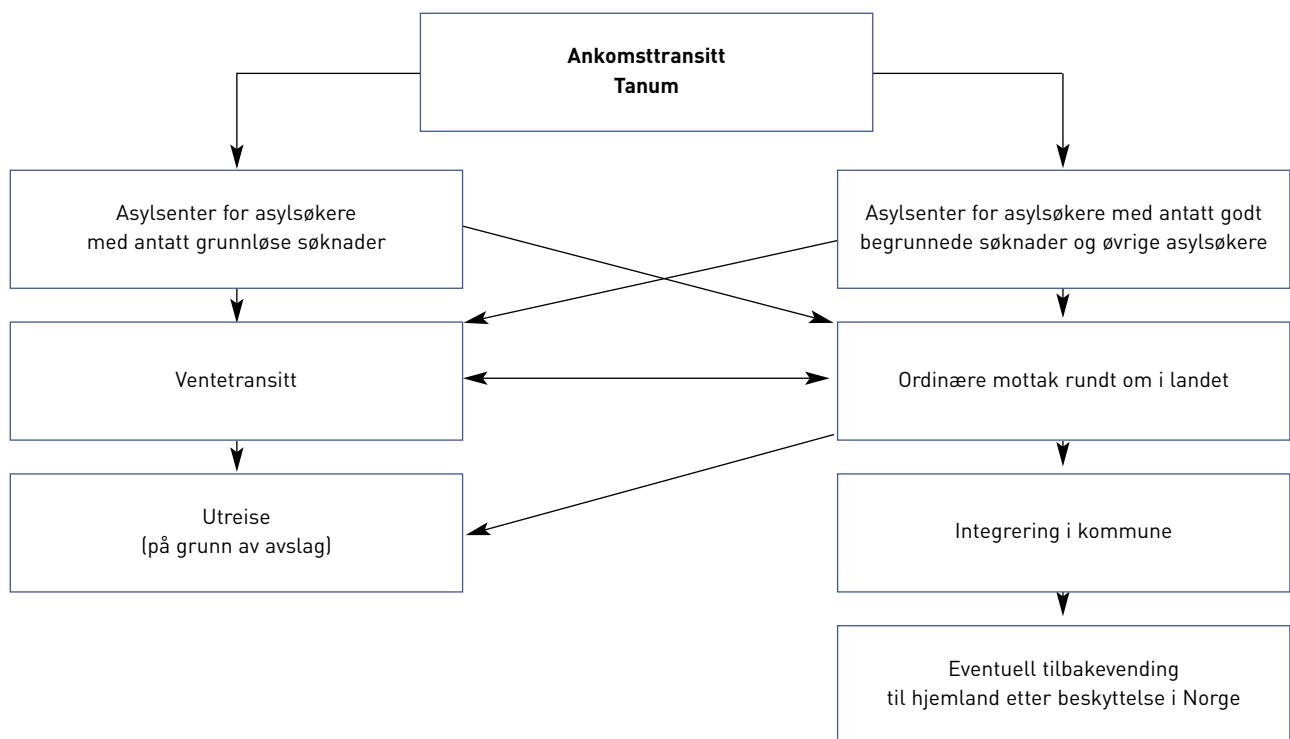
For å legge til rette for differensiert behandling av asylsøknader har UDI foreslått å etablere to nye former for asylmottak. Det ene er asylsentre der asylsøkerne oppholder seg til intervju er gjennomført. Planen er å etablere et eget asylsenter for asylsøkere med antatt grunnløse søknader og ett eller flere andre asylsentre for øvrige asylsøkere.

Asylsøkere med antatt grunnløse søknader vil bli sendt videre fra asylsenteret til en ventetransitt der siktemålet er utreise. Ventetransitten vil ha betydelig kapasitet og et annet innhold enn ordinære mottak, og vil primært være et organisert senter for utreise etter avslag. Øvrige asylsøkere vil bli overført til ordinære mottak etter at de er intervjuet.

Mer fleksibelt saksbehandlingsapparat

En viktig del av UDIs interne tiltak for å møte asyltilstrømningen går ut på å bygge ut et mer fleksibelt saksbehandlingsapparat. UDI har derfor jobbet med å bygge opp en omfattende ekstern beredskap som kan settes inn ved behov, først og fremst for å hjelpe til med å intervju asylsøkere.

EFFEKTIV BOSETTING I RIKTIG KOMMUNE

I 2001 lanserte UDI en ny ordning for bosetting som er innført i hele Norge. Med dette vil UDI redusere oppholdstiden i mottak, samt sikre vellykket kopling mellom flyktninger og kommuner.

Våren 2001 ble en ny bosettingsmodell vedtatt av Stortinget. Et nasjonalt utvalg fastsetter bosettingsbehovet for det kommende året og fordeler antall flyktninger i hvert enkelt fylke. UDIs regionkontor og Kommunenes Sentralforbund (KS) fordeler bosettingsbehovet til fylkene mellom kommunene.

Fordelingen mellom kommunene bygger på flere kriterier som folketall i kommunen, flyktingens egne ønsker og arbeidsmarkedet. På bakgrunn av dette anmoder UDIs regionkontor kommunene i regionen om å bosette et visst antall flyktninger.

De viktigste målsettingene i bosettingsarbeidet er å:

- sikre rask bosetting
- bosette flyktninger i kommuner der de kan få arbeid eller utdanning slik at den enkelte raskest mulig kan bli økonomisk selvhjulpen
- bosette flyktninger i nærheten av familie og venner
- skape stabilitet etter bosetting for å redusere antall flyktninger som flytter
- tilfredstille flyktingenes behov for spesielle helse-tjenester

Over forventning

Fra høsten 1999 har antall beboere i mottak som var klare for bosetting økt. Dette har ført til lang ventetid for mange. Den trege bosettingen krevde ny tenkning i forhold

til kopling mellom flyktninger og kommuner. I 2001, etter å ha avsluttet et omfattende forsøksprosjekt som ga gode resultater ved UDIs Regionkontor Nord, lanserte UDI en ny metode for bosetting. Kjernen i den nye metoden er å skape direkte kontakt mellom mottakene, flyktingene og kommunene uten UDI som et mellomledd.

– Vi startet prosjektet med et håp om å få raskere bosetting i forsøksgruppen sammenlignet med vanlig bosetting, forteller Øyvind Svensson ved UDIs Regionkontor Nord. Da vi sammenlignet bosettingsresultatene i en bestemt periode ble vi overrasket. Resultatene var bedre enn våre forventninger – forsøksgruppen bosatte 60 prosent flere flyktninger enn kontrollgruppen, forteller han.

Erfaringene fra prosjektet som ble avsluttet i mai 2001 viser at:

- mottaksansatte kan spille på tette og gode samarbeidsrelasjoner med personer særlig i egen kommune og i nabokommuner og bidra til anskaffelse av plasser
- bosettingen går raskere
- ved endring av bosettingssystemet får UDIs regionkontor frigjort ressurser som kan brukes til å styrke samarbeidet mellom UDI og bosettingskommunene i regionen, både i den hensikt å skaffe til veie bosettingsplasser, og ikke minst når det gjelder utvikling av flyktingarbeidet i kommunene
- beboernes egen involvering i arbeidet med å finne seg en bosettingskommune økte vesentlig

"Hva skal jeg gjøre?"

Som verktøy i koplingsarbeidet mellom beboere i mottak og bosettingskommune utarbeidet UDIs regionkontor

Nord et kommunearkiv. Kommunearkivet er et nettsted som skal fungere som portal til bosettingsrelevant informasjon om bosettingskommuner. Hensikten med kommunearkivet er å distribuere relevant informasjon til flyktingen og de mottaksansatte som skal veilede vedkommende i koplingsprosessen til kommunen. Dette har bidratt til å vise veien videre til ønsket informasjon.

Gjennom bruk av kommunearkivet har den enkelte beboer også selv blitt aktivisert til å søke informasjon om potensielle bosettingskommuner. Ved at beboeren får bedre informasjon om sin fremtidige kommune håper UDI å få til en kvalitetsmessig bedre bosetting.

– Vi ser i vår treffstatistikk i kommunearkivet at flyktinger og mottaksansatte leter etter kommuner som passer den enkeltes behov. I letingen etter en passende kommune har vi klart å endre flyktingenes fokus fra "hvor skal jeg bo" til "hva skal jeg gjøre". Og når flyktingene selv undersøker mulighetene og finner den rette kommunen, har vi langt flere muligheter for å få en bedre match, avslutter Svensson.

Bergen. Alan Mahmod Mustafa (30) har timeplanen full, med norskkurs to dager i uken og arbeidspraksis tre dager. Irakeren blir fast ansatt hos Autoglass. Prøveordning gir flyktinger lønn for opplæring. Lønnet kvalifisering . Foto: SCANPIX

KOSOVOALBANERNE

– FRA KOLLEKTIV BESKYTTELSE TIL HUMANITÆR VURDERING

I gjenopptagelsen av asylsaker fra kosovoalbanerne som tidligere hadde hatt kollektiv beskyttelse, vurderte UDI den humanitære situasjonen for hver enkelt søker.

– En gruppe som vi har tatt særlig hensyn til i forbindelse med behandlingen av kosovoalbanerne er barn, understreker Kirsten Myhre som de siste to årene har ledet arbeidet med behandling av asylsaker fra Jugoslavia. Kosovoflyktningene har opplevd en krig og noen av dem ble rammet av krigen. Barn og familier med alvorlige psykiske lidelser er blant dem som har fått innvilget opphold på humanitært grunnlag. Også personer som har fått eller fortsatt får behandling av sykdommer som ikke kan behandles i hjemlandet, har fått lov til å bli i Norge. I tillegg innvilget vi opphold på humanitært grunnlag til personer som tilhører svake grupper som for eksempel funksjonshemmede eller eldre, forteller Myhre.

Ved utgangen av 2001 hadde UDI kun noen få ubehandlede asylsaker fra kosovoalbanerne som i 1999 fikk

kollektiv beskyttelse. Da hadde de 135 personer fått innvilget asyl, 904 personer fått opphold på humanitært grunnlag og i underkant av 4 500 fått avslag.

Mange klaget

Mer enn 3 000 kosovoalbanere har klaget på UDIs avslag. 120 personer har fått opphold på humanitært grunnlag etter klagebehandling i UDI. Sakene som ikke ble omgjort i UDI ble oversendt til Utlendingsnemnda (UNE).

Mindre interesse for frivillig tilbakevending

Siden 1999 har om lag 4 800 vendt tilbake til Jugoslavia, de fleste til Kosovo. Blant denne gruppen er det både personer som tidligere hadde hatt kollektiv beskyttelse og andre flyktninger. I 2001 reiste mer enn 900 personer tilbake til Jugoslavia, de aller fleste kosovoalbanere som tidligere hadde hatt kollektiv beskyttelse. Interessen for tilbakevending var størst i begynnelsen av året. Siden sommeren har interessen for tilbakevending til Jugoslavia vært minimal.

Kosovo-albanske flyktninger som har vært i Norge vender hjem.

Muharrem Osmani (75) hilser på oldebarnet Kosovare (1). Barnebarnet, Zyrije Ramadani (23) forklarer at de har vært i Norge. Foto: Heiko Junge, SCANPIX

GODE RESULTATER AV TILTAK MOT KRIMINELLE ASYLSØKERE

Antall meldinger om kriminalitet fra asylmottakene gikk ned etter at UDI og politiet sommeren 2001 intensiverte tiltakene for raskere behandling av asylsøkere som er innblandet i kriminell aktivitet.

Det store flertallet av asylsøkerne som kommer til Norge er ikke kriminelle. Små grupper av asylsøkere bidrar imidlertid gjennom sin kriminelle virksomhet til at lovlydige asylsøkere får et vanskeligere liv i Norge. Ved siden av ønsket om å bidra til å redusere kriminalitetsnivået i lokalsamfunnene som rammes, var hensynet til det store flertallet av lovlydige asylsøkere den viktigste grunnen til at Utlendingsdirektoratet satset mye på tiltak for raskere saksbehandling og uttransport av kriminelle asylsøkere i 2001.

Kriminaliteten har økt

De senere årene har problemene med kriminalitet begått av asylsøkere økt. Fram mot sommeren 2001 kom det stadig flere meldinger fra asylmottak og lokalt politi, særlig om butikktverier og annen vinningskriminalitet. I flere lokalsamfunn har kriminelle asylsøkere blitt opplevd som et problem og en belastning. Særlig har problemene vært knyttet til grupper av asylsøkere fra Øst-Europa og det tidligere Sovjetunionen. Det har vært åpenbart at grupper av kriminelle har misbrukt asylinstittet for å kunne begå kriminalitet i Norge mens søknadene ble behandlet.

– Selv om vi allerede hadde rutiner for rask behandling av søkere der vi fikk melding om kriminell virksomhet, ble situasjonen enkelte steder etter hvert oppfattet som så vidt alvorlig at ytterligere tiltak ble satt inn, forteller Morten Hansen, underdirektør i Asylavdelingen, som ledet UDIs del av prosjektet.

Gode resultater

Sommeren 2001 ble det gjennomført et prosjekt som særlig var rettet mot grupper av russiske asylsøkere, der samordning av innsatsen i politiet og UDI og fjerning av flaskehalsen i saksbehandlingen sto høyt på dagsorden. Målet var å få til raskere saksbehandling og uttransport av de som fikk avslag. Flere regler og rutiner ble endret, og dette var noen av tiltakene som ble gjennomført:

- Den tidkrevende ordningen med egenerklæring ble fjernet for asylsøkere fra land der det generelt er liten grunn til å frykte forfølgelse
- Undersøkelser om den enkelte asylsøker har søkt i andre land (i forbindelse med Dublin-konvensjonen) ble kuttet ut for den samme gruppen
- Åpning ble gitt for å avslå saker der asylsøkere ikke møter til intervju uten gyldig grunn
- Politiet fikk myndighet til å gjennomføre asylintervju med personer som ble pågrepet for kriminelle handlinger
- Politiet utarbeidet en egen håndbok for etatens arbeid med kriminelle asylsøkere
- Økt bruk av vakthold i mottak der det var problemer

Morten Hansen forteller at prosjektet var vellykket:

– Vi er fornøyde med resultatene. Politiet laget lister over personer som var involvert i kriminalitet og bråk, og vi konsentrerte innsatsen om disse personene. Asylsøknadene ble raskt behandlet og personene uttransportert. Vår erfaring er at antall meldinger om kriminalitet har sunket. Vi har også sett at sammensetningen av den russiske asylsøkergruppen har endret seg. Nå kommer det i større grad familier, mens det tidligere var en overvekt av enslige unge menn.

REGNSKAP 2001 – NØKKELTALL

UDI forvaltet totalt kroner 4 876 141 266 i 2001.

Driftsutgifter UDI

Aktiviteten i UDI steg kraftig i 2001. Den viktigste årsaken til veksten i direktoratets driftsutgifter var knyttet til økningen i antall ansatte og det behovet for nye lokaler som fulgte av økningen.

Datasystem for utlendings- og flyktningsaker

UDI har i perioden 1999 til 2001 lagt mye arbeid i utviklingen av et nytt datasystem for utlendings- og flyktningsaker, som skal brukes av hele utlendingsforvaltningen (UDI, politiet, Utlendingsnemnda). Det nye og mer effektive systemet tas i bruk i løpet av 2002.

Driftsutgifter statlige mottak

I 2001 sank antall beboere i mottak betydelig i første halvår, før det økte igjen på grunn av økt tilstrømming av asylsøkere utover høsten. I gjennomsnitt var antallet beboere lavere enn i 2000, og de totale mottaksutgiftene sank med rundt 100 millioner i forhold til året før.

Integreringstilskudd

Integreringstilskuddet er den økonomiske kompensasjonen kommunene mottar fra staten for å bosette flyktninger. Stortinget vedtok å øke integreringstilskuddet i 2001. Tilskuddet, som utbetales over fem år, økte i 2001 til 365 000 kroner per flyktning, mot 300 000 året før. 6 899 flyktninger ble bosatt i kommunene i 2001 (inklusive familiegjenforening), drøyt 500 flere enn året før. Kombinasjonen av økt integreringstilskudd og høyere antall bosatte flyktninger førte til at det totale beløpet som ble brukt til integrering i kommunene økte med om lag en halv milliard kroner i 2001.

Tilbakevending av flyktninger

Flyktninger med oppholdstillatelse i Norge som ønsker å vende tilbake til hjemlandet får tilbud om økonomisk støtte fra staten. De store endringene i utbetaling av individuell støtte i perioden er knyttet til høye tilbakevendingstall for kosovoflyktninger i 1999 og 2000. I 2001 ønsket færre flyktninger å vende tilbake til hjemlandet, og dermed sank utgiftene på området med nesten 27 millioner kroner. Satsene for den individuelle støtten ble ikke endret i 2001.

UTGIFTER UTLENDINGSDIREKTORATET

	1999	2000	2001
Driftsutgifter UDI	199 766 982	235 911 583	297 578 127
Herav lønn	112 438 438	129 002 739	165 472 548
Datasystem for utlendings- og flyktningsaker	3 856 199	14 380 544	14 338 595
Driftsutgifter statlige mottak	1 177 705 788	1 236 579 094	1 134 550 259
Herav pengestøtte til beboere	310 096 421	325 355 800	275 629 336
Herav driftsutgifter mottak	830 934 698	871 443 629	858 820 337
Herav driftsutgifter ordinært (ny post i 2001)			100 586

BOSETTING AV FLYKTNINGER OG INNVANDRERE

Integreringstilskudd	1 189 746 913	1 362 878 943	1 857 603 733
Kommunale innvandreriltak	11 000 000	11 000 000	11 963 533
Kunnskapsutvikling	14 086 761	14 294 474	9 400 528
Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	17 419 053	21 929 374	25 093 445
Herav landsomfattende organisasjoner	7 000 000	8 975 000	9 000 000
Herav lokale innvandrerorganisasjoner / frivillig virke	10 419 053	10 863 466	14 000 000
Herav adm. tilskudd m.m		2 090 908	2 093 445
Tilbakevending av flyktninger	80 480 204	42 716 016	15 933 258
Herav individuell støtte	62 753 768	23 194 952	7 017 150
Herav prosjekter/lokal støtte m.m	17 726 436	19 521 064	8 916 108
Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m (ny post i 2001)			100 000
På vegne av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har UDI regnskapsført til dekning av skoleutgifter for innvandrerbarn som omfattes av integreringstilskuddsordningen	34 603 564	34 303 876	42 248 278
På vegne av Barne- og familiedepartementet har UDI regnskapsført tilskudd til kommuner som har bosatt enslige mindreårige flyktninger	62 330 000	97 112 500	126 282 000

UTFYLLENDE STATISTIKK

1. Innvilgede arbeids- og oppholdstillatelser i 2001. Hovedkategorier *(Kilde: UDI)*

Tillatelser som gir grunnlag for bosettingstillatelse.

EØS-tillatelser

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

Nasjonalitet	Antall
Tyskland	1 408
Storbritannia	855
Frankrike	523
Nederland	427
Italia	250
Spania	199
Østerrike	132
Irland	78
Portugal	76
Belgia	66
Hellas	40
Andre	136
Totalt	4 190

Spesialister

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

Nasjonalitet	Antall
Polen	183
Filippinene	89
USA	64
India	52
Russland	43
Jugoslavia	33
Slovakia	29
Australia	21
Kina	21
Estland	20
Canada	18
Andre	204
Totalt	777

Tillatelser som ikke gir grunnlag for bosettingstillatelse, men som kan fornyes.

Au pairerer

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

Nasjonalitet	Antall
Litauen	120
Polen	100
Estland	62
Latvia	58
Filippinene	54
Russland	40
Romania	34
Slovakia	30
Ukraina	22
Andre	146
Totalt	666

Praktikanter

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

Nasjonalitet	Antall
Polen	364
Latvia	107
Hviterussland	28
Russland	27
Canada	15
Sveits	12
Tsjekkkia	12
Litauen	11
USA	11
Andre	139
Totalt	726

(Tillatelser som ikke gir grunnlag for bosettingstillatelse, men som kan fornyes) forts.

Studenter

fordelt etter verdensdel, nasjonalitet og antall personer. (oppholdstillatelser)

Nasjonalitet	Antall
Russland	162
Latvia	43
Litauen	42
Polen	34
Sveits	33
Estland	22
Romania	20
Tsjekkkia	19
Ukraina	16
Jugoslavia	16
Tyskland	16
Ungarn	14
Tyrkia	11
Andre	65
Europa, totalt	513

Nasjonalitet	Antall
Kina	151
India	78
Japan	37
Pakistan	28
Nepal	28
Sri Lanka	24
Iran	17
Bangladesh	15
Thailand	13
Indonesia	12
Vietnam	12
Andre	55
Asia, totalt	470

Nasjonalitet	Antall
Etiopia	53
Ghana	43
Tanzania	36
Kenya	25
Uganda	23
Botswana	12
Sør-Afrika	11
Andre	83
Afrika, totalt	286

Nasjonalitet	Antall
USA	146
Canada	40
Brasil	27
Chile	17
Colombia	11
Argentina	10
Andre	50
Amerika, totalt	301
Australia	20
New Zealand	8
Oseania, totalt	28
Statsløs	6
Totalt	1604

**Arbeidstillatelser som ikke gir grunnlag for bosettings-
tillatelse, som ikke kan fornyes**

Sesongarbeidere

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

<i>Nasjonalitet</i>	<i>Antall</i>
Polen	8 006
Litauen	2 048
Latvia	506
Slovakia	218
Tsjekkia	180
Ukraina	177
Russland	148
Estland	146
Bulgaria	76
India	72
Romania	72
Hviterussland	63
Moldova	27
Vietnam	26
New Zealand	18
Ungarn	16
Albania	14
Tyrkia	11
Thailand	11
Andre	85
Totalt	11 920

Arbeidende gjester

De største gruppene fordelt etter nasjonalitet og antall personer.

<i>Nasjonalitet</i>	<i>Antall</i>
Litauen	65
Ukraina	23
Slovakia	23
Bulgaria	21
Latvia	11
Andre	46
Totalt	189

Fornyelser av tidligere gitte tillatelser er ikke inkludert i tallene. Førstegangs arbeidstillatelser regnes som fornyelse når en person tidligere har fått oppholdstillatelse, og er ikke inkludert i tallene. Studenter som har fått oppholdstillatelse etter EØS-regelverket er ikke inkludert i tallene.

**2. Innvilget familiegjenforening 2001, arbeids-
og oppholdstillatelser, fordelt etter verdensdel,
nasjonalitet og antall** (Kilde: UDI)

Europa

<i>Nasjonalitet</i>	<i>Antall</i>
Russland	708
Tyrkia	541
Jugoslavia	302
Polen	240
Storbritannia	205
Bosnia-	
Hercegovina	172
Tyskland	118
Romania	102
Ukraina	96
Litauen	84
Bulgaria	79
Kroatia	78
Andre	582
Totalt, Europa	3 307

Asia

Irak	1 817
Thailand	704
Pakistan	631
Filippinene	397
Afghanistan	381
Vietnam	360
Iran	323
Sri Lanka	270
India	175
Kina	167
Libanon	54
Andre	387
Totalt, Asia	5 666

Amerika

<i>Nasjonalitet</i>	<i>Antall</i>
USA	446
Chile	133
Brasil	129
Canada	92
Cuba	63
Colombia	40
Mexico	35
Andre	187
Totalt Amerika	1 125

Afrika

Somalia	729
Marokko	222
Etiopia	164
Ghana	106
Gambia	57
Eritrea	49
Andre	513
Totalt, Afrika	1 840

Osceania

Australia	73
New Zealand	20
Andre	3
Totalt, Osceania	96
Statsløs	61
Totalt	12 095

Familiegjenforeningstillatelser kan fornyes i overensstemmelse med hovedpersonens tillatelse.

3. Visum: mottatte søknader, innvilgelser og avslag i 2001 etter verdensdel og nasjonalitet *(Kilde: UDI)*

Nasjonalitet	Innvilgelser	Avslag	Totalt
Marokko	113	115	228
Ghana	100	97	197
Nigeria	28	76	104
Gambia	41	51	92
Algerie	42	50	92
Eritrea	27	54	81
Tunisia	35	27	62
Somalia	11	28	39
Egypt	22	16	38
Demokratiske republikk Congo	6	30	36
Kenya	16	19	35
Sudan	11	19	30
Tanzania	12	18	30
Sierra Leone	12	11	23
Andre	154	155	309
Totalt Afrika	630	766	1396
Cuba	81	49	130
Colombia	41	33	74
Peru	49	20	69
Den Dominikanske Republikk	13	24	37
Jamaica	25	0	25
Andre	10	1	11
Totalt Amerika	219	127	346
Iran	1333	576	1909
Pakistan	166	905	1071
Vietnam	329	155	484
India	298	183	481
Kina	333	53	386
Thailand	246	105	351
Irak	33	249	282
Sri Lanka	117	147	264
Libanon	87	106	193
Syria	62	63	125
Filippinene	50	33	83
Afghanistan	7	50	57
Bangladesh	23	22	45
Jordan	17	22	39
Andre	51	44	95
Totalt Asia	3152	2713	5865
Albania	43	45	88
Bosnia-Hercegovina	26	84	110
Bulgaria	32	5	37
Hviterusland	26	22	48
Jugoslavia	551	220	771
Kroatia	23	3	26
Makedonia	55	210	265
Romania	76	21	97
Russland	92	135	227
Tyrkia	221	219	440
Ukraina	20	19	39
Andre	13	13	26
Totalt Europa	1178	996	2174
Statsløse	48	89	137
Totalt visum	5227	4691	9918

4. Innvilgelsesprosent av søknader behandlet av UDI, 2001 etter verdensdel *(Kilde: UDI)*

Verdensdel	Visum	Oppholds- tillatelser	Arbeids- tillatelser	Stats borgerskap
Asia	52	98	86	98
Afrika	43	98	86	97
Europa	54	99	94	99
Amerika	62	99	97	97
Statsløse	36	98	82	100
Totalt 2001	49	98	89	98
Totalt 2000	61	89	94	99
Totalt 1999	72	83	87	94
Totalt 1998	78	87	91	96
Totalt 1997	76	87	93	95
Totalt 1996	76	86	97	96
Totalt 1995	78	79	97	93
Totalt 1994	76	70	96	92
Totalt 1993	72	84	98	92
Totalt 1992	70	84	95	92

Oseania er ikke tatt med pga. lave tall. Visum for Amerika gjelder Latin-Amerika. En rekke visuminnvilgelser gis av utenriksstasjoner, disse er ikke inkludert. Innvilgelsesprosenten beregnes ut fra summen av innvilgelser og avslag (ikke ut fra mottatte søknader).

(Fotnote til Visum)

** Det store flertallet av søknader om visum behandles ved norske utenriksstasjoner. I tillegg kommer det mange personer fra land som Norge har visumfrihets avtale med, og som derfor ikke er med i tabellen. Visa gitt ved utenriksstasjonene er ikke inkludert i statistikken. I 2001 innvilget utenriksstasjonene anslagsvis 80 000 visa til Norge.*

5. Bortvisning ved innreise og grunnlaget for bortvisning i 2001, antall personer. (asylsøkere er ikke inkludert)

(Kilde: UDI)

Grunnlag	
Manglende pass/visum	342
Tidligere utvist	45
Manglende tillatelse	536
Manglende midler	429
Tidligere straffet	227
Nordisk passkontrolloverenskomst	2
Annet	38
Totalt	1619

6. Bortvisning etter innreise og grunnlaget for bortvisning i 2001, antall personer. (asylsøkere ikke inkludert)

(Kilde: UDI)

Grunnlag	
Manglende pass/visum	3
Tidligere utvist	7
Manglende tillatelse	186
Manglende midler	4
Tidligere straffet	17
Nordisk passkontrolloverenskomst	0
Annet	2
Totalt	219

7. Utvisninger og grunnlaget for utvisning i 2001, antall personer. (asylsøkere er ikke inkludert)

(Kilde: UDI)

Grunnlag	
Overtredelse av utlendingsloven	125
Straffet	236
Annet	65
Totalt	426

8. Antall asylsøkere til Norge i 2001 etter verdensdel og nasjonalitet samt tilsvarende tall for 1998, 1999 og 2000

(Kilde: UDI)

Nasjonalitet	1998	1999	2000	2001
Albania	9	69	88	210
Bosnia-Hercegovina	236	161	272	907
Bulgaria			12	950
Hviterussland	10	75	139	330
Jugoslavia	1666	1152	4188*	928
Kroatia	2452	60	16	1216
Litauen	29	58	145	91
Moldova	8	48	62	68
Romania	77	153	712	203
Russland	141	318	471	1318
Slovakia	1	233	507	187
Tsjekkia			24	425
Tyrkia	131	279	164	204
Ukraina			131	1027
Andre	61	105	183	341
Europa, totalt	4821	2711	7114	8405
Algerie	40	66	72	346
Eritrea	38	61	51	132
Etiopia	81	126	96	173
Libya			7	62
Somalia	955	1340	910	1080
Sudan	46	59	31	47
Andre	93	127	168	229
Afrika, totalt	1253	1779	1335	2069
Afghanistan	45	172	326	603
Armenia	31	124	65	175
Azerbadsjan			100	100
Georgia	4	69	70	205
Irak	1317	4073	766	1056
Iran	270	350	327	412
Kasakhstan	4	55	36	112
Kirgistan			15	67
Libanon	28	49	22	34
Mongolia			4	545
Nepal			26	97
Pakistan	146	265	220	186
Sri Lanka	173	112	165	164
Syria	73	95	60	57
Usbekistan			4	105
Andre	84	114	46	164
Asia, totalt	2175	5478	2253	4082
Colombia	191	5	8	9
Andre	18	19	11	20
Amerika, totalt	209	24	19	29
Oseania	0	4	1	3
Statstløse, totalt	85	164	120	194
Totalt	8543	10160	10842	14782

* Tallet inkluderer asylsøknader for 3011 personer fra Jugoslavia som tidligere har hatt midlertidig kollektiv beskyttelse.

9. Resultat asylvedtak UDI i 2001, etter verdensdel, nasjonalitet og antall personer.

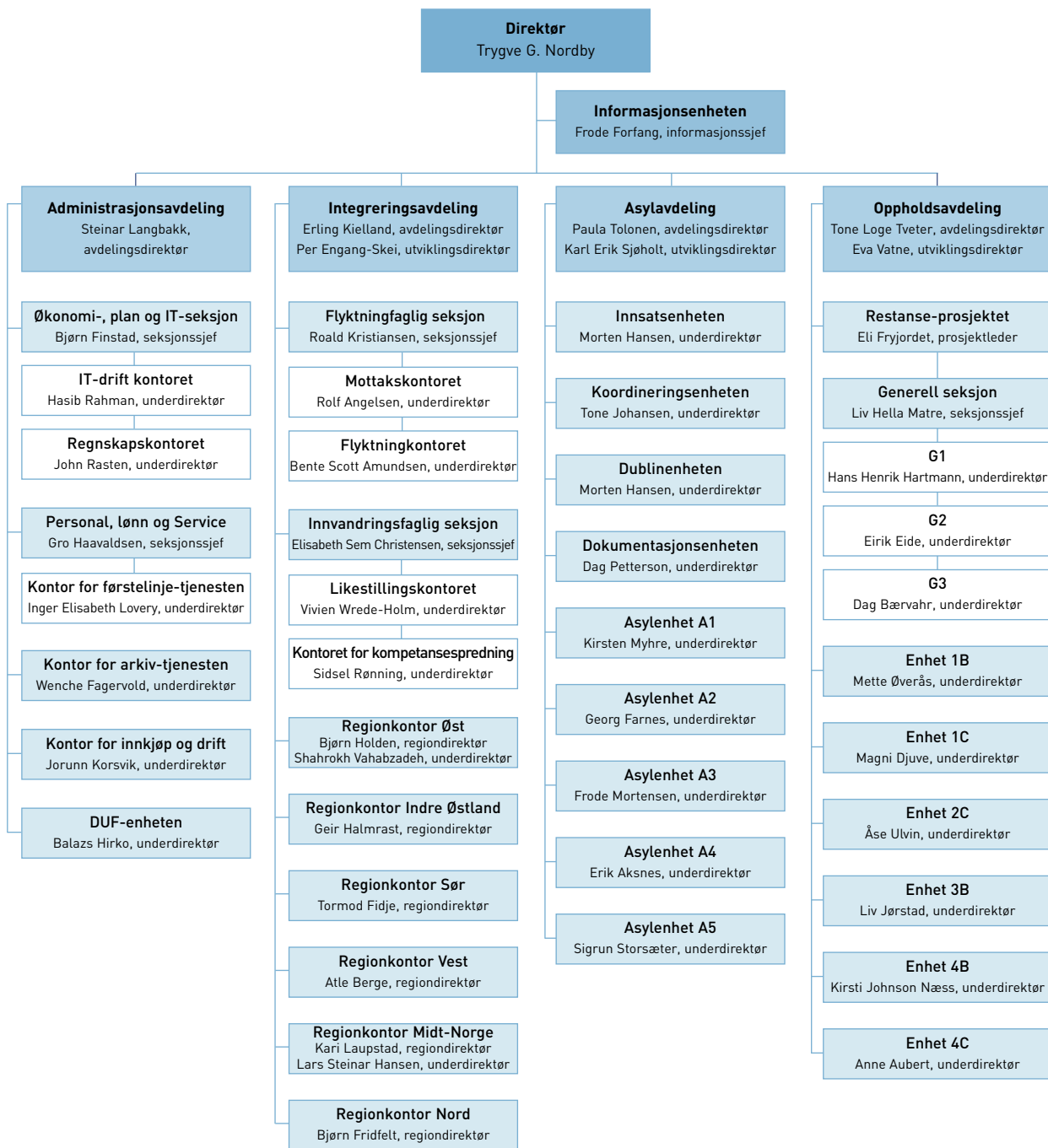
(Kilde: UDIs asylvedtaksstatistikk)

<i>Land/ Verdensdel</i>	<i>Asyl</i>	<i>Opphold på hum. gr.lag</i>	<i>Avslag</i>	<i>Totalt</i>
Jugoslavia	167	1 509	3 144	4 820
Kroatia		22	804	826
Bulgaria		1	537	538
Russland	25	143	510	678
Romania		5	340	345
Bosnia-Hercegovina	5	41	397	443
Tsjekkia			261	261
Slovakia			225	225
Ukraina		59	152	211
Hviterussland		28	129	157
Tyrkia		19	153	172
Litauen			67	67
Makedonia		4	65	69
Moldova		20	41	61
Albania		13	27	40
Andre		1	71	72
Europa, totalt	197	1 865	6 923	8 985
Somalia	7	643	81	731
Etiopia	6	90	72	168
Algerie		22	70	92
Eritrea		52	37	89
Kongo		7	57	64
Sudan	1	27	26	54
Burundi		10	40	50
Liberia		1	46	47
Sierra Leone		28	16	44
Andre		48	132	180
Afrika, totalt	14	928	577	1 519
Afghanistan	31	341	339	711
Irak	10	252	138	400
Sri Lanka		111	205	316
Pakistan	8	155	116	279
Iran	20	101	122	243
Armenia		34	95	129
Georgia		41	67	108
Kasakhstan		52	42	94
Syria	5	18	47	70
Aserbajdsjan		20	32	52
Mongolia			26	26
Andre	6	64	115	185
Asia, totalt	80	1 189	1 344	2 613
Amerika, totalt		1	17	18
Statsløse, totalt	1	53	115	169
Totalt	292	4 036	8 976	13 304

10. Personer som har fått vedtak om beskyttelse og tilhørende personer som har fått innvilget familiegjenforening, 1992 - 2001 (Kilde: Fremkon, manuelle tellinger 2. instans asylvedtak, Flyktningeregisteret (overføringsflyktninger og familiegjenforeninger))

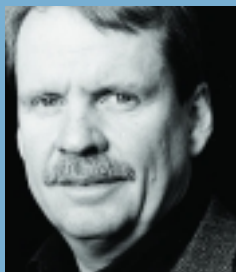
I ASYLVEDTAK	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Første instans, UDI										
Asyl	63	54	22	29	6	14	66	181	97	292
Opphold hum.gr.lag	1 044	471	1 353	913	610	550	1 564	2 609	2 856	4 036
Begrenset opphold (Irak)									2 019	40
Avslag	2 884	4 685	2 963	1 414	1 410	1 428	2 233	3 300	4 899	8 976
TOTALT	3 991	5 210	4 338	2 356	2 026	1 992	3 863	6 090	9 871	13 344
Klageinstans, UNE (t.o.m. 2000, JD)										
Asyl	78	0	0	0	0	4	13	0	4	4
Klagebehandling/ Opphold hum.gr.lag	450	207	1 961	592	255	176	249	423	343	265
Omgjøringsanmodning Avslag	2 188	2 226	3 657	1 004	913	1 364	1 055	3 140	4 294	4 145
Fornytt vurdering										
Opphold hum.gr.lag		79	2 352	404	0	0	0	0	0	0
Avslag		0	61	1	0	0	0	0	0	0
Individuelle vedtak for personer										
Asyl					0	69	29	0	0	0
som tidligere har midl.opph.										
Opphold hum.gr.lag					0	0	0	0	0	0
etter kollektiv vurdering (bosniere)										
Avslag					0	103	27	0	0	0
II OVERFØRINGSFLYKTNINGER (Innreisetillatelse)										
1 Individuell vurdering (fra 1999 inkl. bosniere (BIH))										
	1 395	517	221	330	594	1 281	1 118	1 480	1 481	1 269
2 Kollektiv vurdering (tidl BIH, fra 1999 kosovoflyktninger)										
	642	957	473	1 261	194	62	6	6 092	0	0
Sum overføringsflyktninger	2 037	1 474	694	1 591	788	1 343	1 124	7 572	1 481	1 269
III VEDTAK ETTER KOLL. VUR.										
BIH og kosovoflyktninger. (eksklusive overføringsflyktninger)										
	530	7 210	664	712	588	433	261	1 967	0	0
Jfr.forklaring vedtak etter kollektiv vurdering										
IV INNVILGELSER I - III										
Antall personer som har fått										
Asyl	1 536	571	243	359	600	1 368	1 226	1 661	1 582	1 565
vedtak om beskyttelse i										
Opphold hum.gr.lag	1 494	757	5 666	1 909	865	726	1 813	3 032	3 199	4 301
perioden										
Begrenset opphold (Irak)									2 019	40
Koll.vurd. inkl. overf.	1 172	8 167	1 137	1 973	782	495	267	8 059	0	0
TOTALT	4 202	9 495	7 046	4 241	2 247	2 589	3 306	12 752	6 800	5 906
V FAMILIEGJENFORENINGER										
(Gjenforening med gruppene I og II.1 over)										
	980	952	570	361	661	882	915	1 542	1 778	1 492
VI INNVILGELSER IV - V										
Antall med beskyttelse inkl. familiegjenforening										
	5 182	10 447	7 616	4 602	2 908	3 471	4 221	14 294	8 578	7 398

I kategori II og III angir tallene tom. 1995 ankomster (satt i kursiv) . Alle de øvrige tallene gjelder antall personer som har fått vedtak. Dette er nytt i forhold til tilsvarende tabell i tidligere årsrapporter. Fornytt vurdering gjelder kosovoalbanere som var omfattet av avtalen mellom regjeringen og Kirken. Overføringsflyktninger gjelder innreisetillatelse for personer fremmet bl.a. via FN's høykommissær for flyktninger (UNHCR). De som har fått innreisetillatelse etter individuell vurdering har i det alt vesentlige fått innvilget asylstatus. Vedtak etter kollektiv vurdering i kategoriene II.2 og III gjelder inntil 01.01.99 personer fra Bosnia-Hercegovina som har fått midlertidig opphold. Fra 30.04.99 til 06.08.99 gjelder II.2 kosovoflyktninger. på humanitært grunnlag etter en kollektiv vurdering. V Familiegjenforeninger. Dette tallet gjelder familiegjenforening med alle kategorier.

Organisasjonskart for UDI, med navn på ledere per 31.12.2001

Trygve G. Nordby, Direktør

Frode Forfang, Informasjonssjef

Paula Tolonen, Avdelingsdirektør

Asylavdelingen

Tone LogeTveter, Avdelingsdirektør

Oppholdsavdelingen

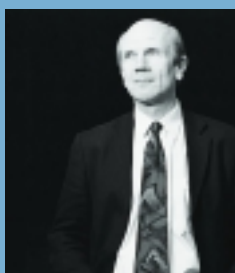
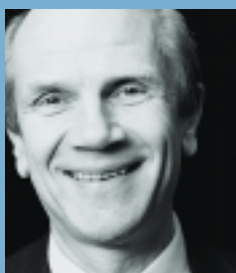

Karl Erik Sjøholdt, Utviklingsdirektør

Eva Vatne, Utviklingsdirektør

Erling Kielland, Avdelingsdirektør

Integreringsavdelingen

Steinar Langbakk, Avdelingsdirektør

Administrasjonsavdelingen

Per Engang-Skei, Utviklingsdirektør